

STORTINGET

Stortingstidende

Referat fra møter i Stortinget

Nr. 60 · 16. mars
Sesjonen 2019–2020

Møte mandag den 16. mars 2020 kl. 10
Votering ved møtets slutt.

President: Tone Wilhelmsen Trøen

Dagsorden (nr. 60):

1. Referat
2. Endringer i statsbudsjettet 2020 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Arbeids- og sosialdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Finansdepartementet (økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet)
(Prop. 52 S (2019–2020), kap. 2541 post 70)
3. Endringer i skatteloven og skattebetalingsloven mv. (økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet)
(Prop. 53 LS (2019–2020), unntatt A lov om endringer i skatteloven og lov om endring i skattebetalingsloven samt B)

Presidenten: Presidenten vil på vegne av presidentskapet foreslå at galleriet holdes stengt ved dagens møte ut fra strengt nødvendige smitteverntiltak. Presidenten vil understreke at presidentskapet er fullt klar over viktigheten av hensyn til åpenhet og møteoffentlighet, og at et eventuelt slikt vedtak må fattes for hvert enkelt møte i Stortinget. – Det anses vedtatt.

Som representantene ble gjort oppmerksom på ved inngangen til salen ved møtestart, vil presidenten minne om at man ikke trenger å sette seg på sin egen plass, men sørge for å ha en passende avstand til hverandre.

Det samme gjelder når vi kommer til debatten. Man kan tegne seg på talerlisten ved å rekke opp hånden. Man trenger altså ikke tegne seg fra plassen sin slik man vanligvis gjør. For å tegne seg til replikk benyttes V-tegn.

Presidenten vil komme nærmere tilbake til hvordan dette skal gjennomføres ved voteringen.

Representanten Elise *Bjørnebekk-Waagen*, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Den innkalte vararepresentanten for Finnmark, Anne Karin *Olli*, tar nå sete.

Fra Senterpartiets stortingsgruppe og fra Høyres stortingsgruppe foreligger meddelelse om at de innvilgede permisjonene for henholdsvis representantene Nils T. *Bjørke* og Tage *Pettersen* i tiden fra og med 14. januar til og med 3. april endres til å gjelde til og med 19. mars, og at perioden fra og med 16. til og med 19. mars gjøres om til velferdspermisjon.

– Disse meddelelser tas til etterretning.

Det foreligger søknad om velferdspermisjon fra følgende representanter:

- fra representanten Hans Andreas *Limi* 16. mars og inntil videre
- fra representanten Himanshu *Gulati* 16.–29. mars

- fra representanten Bente Stein *Mathisen* 16.–23. mars
 - fra representanten Lise *Christoffersen* 16. mars og inntil videre
 - fra representanten Michael *Tetzschner* 16.–24. mars
 - fra representanten Bård *Hoksrud* 16. mars
 - fra representanten Dag Terje *Andersen* 16. mars og inntil videre
 - fra representanten Lene *Westgaard-Halle* 16. mars og inntil videre
 - fra representanten Ingjerd *Schou* 16.–18. mars
- Disse søknader foreslås behandlet straks og innvilget. – Det anses vedtatt.

Fra andre vararepresentant for Akershus, Ole-Jacob *Johansen*, fra andre vararepresentant for Oslo, Kristoffer Robin *Haug*, fra andre vararepresentant for Oslo, Mats A. *Kirkebirkeland*, fra første vararepresentant for Vestfold, Renate *Sølversen Berge* og fra andre vararepresentant for Østfold, Thor *Edquist*, foreligger søknad om fritak fra å møte i Stortinget under henholdsvis representantene Himanshu *Gulati*, Une *Bastholm*, Astrid *Nøklebye Heiberg*, Lene *Westgaard-Halle* og Tage *Pettersens* permisjoner, av velferdsgrunner.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknadene behandles straks og innvilges.
2. Følgende vararepresentanter innkalles for å møte i permisjonstiden slik:
 - For Akershus: Liv *Gustavsen* 16. mars og inntil videre
 - Anette *Carnarius Elseth* 16.–29. mars
 - Kjartan *Berland* 16.–23. mars
 - For Buskerud: Niclas *Tokerud* 16. mars og inntil videre
 - For Oslo: Hulda *Holtvedt* 16. mars og inntil videre
 - Yassine *Arakia* 16.–24. mars
 - For Telemark: Stine Margrethe *Knutsdatter Olsen* 16. mars
 - For Vestfold: Lozan *Balisany* 16. mars og inntil videre
 - Henning *Wold* 16. mars og inntil videre
 - For Østfold: Rolf-Jonas *Ringens Kristiansen* 16.–18. mars

Presidenten: Liv *Gustavsen*, Anette *Carnarius Elseth*, Kjartan *Berland*, Niclas *Tokerud*, Hulda *Holtvedt*, Yassine *Arakia*, Stine Margrethe *Knutsdatter Olsen*, Lozan *Balisany*, Henning *Wold* og Rolf-Jonas *Ringens Kristiansen* er til stede og vil ta sete.

Fra Statsministerens kontor foreligger følgende brev til Stortinget, datert 13. mars 2020:

«Statsråd ble holdt på Oslo slott 13. mars 2020 kl. 1100 under ledelse av Hans Majestet Kongen. Det ble truffet følgende vedtak:

1. Statsråd Trine Skei Grande gis avskjed i nåde.
2. Stortingsrepresentant Guri Melby utnevnes til statsråd og overtar styret av politikken for barnehager, grunnskole, videregående opplæring og integrering samt det administrative ansvaret for Kunnskapsdepartementet.
3. Kunnskapsdepartementet ledes av to konstitusjonelt ansvarlige statsråder. Den fordeling av ansvar for arbeid som ble fastsatt i kongelig resolusjon 24. januar 2020, mellom statsråd Trine Skei Grande og statsråd Henrik Asheim, legges også til grunn mellom statsråd Guri Melby og statsråd Henrik Asheim. Den fordeling av ansvar for lover som ble fastsatt i kongelig resolusjon 14. februar 2020, mellom statsråd Trine Skei Grande og statsråd Henrik Asheim, legges også til grunn mellom statsråd Guri Melby og statsråd Henrik Asheim.
4. Statsråd Torbjørn Røe Isaksens midlertidige bestyrelse av fiskeri- og sjømatesaker i Nærings- og fiskeridepartementet opphører.
5. Statssekretær Odd Emil Ingebrigtsen gis avskjed i nåde som statssekretær for statsråd Tina Bru i Olje- og energidepartementet og utnevnes til statsråd og overtar styret av fiskeri- og sjømatesaker i Nærings- og fiskeridepartementet.
6. Nærings- og fiskeridepartementet ledes av to konstitusjonelt ansvarlige statsråder. Den fordeling av ansvar for arbeid som ble fastsatt i kongelig resolusjon 24. januar 2020 mellom statsråd Iselin Nybø og statsråd Geir Inge Sivertsen legges også til grunn mellom statsrådene Iselin Nybø og statsråd Odd Emil Ingebrigtsen.
7. Statssekretær Jan Christian Kolstø gis avskjed i nåde som statssekretær for statsråd Trine Skei Grande i Kunnskapsdepartementet og utnevnes på nytt til statssekretær for statsråd Iselin Nybø i Nærings- og fiskeridepartementet.
8. Statssekretær Anja Johansen gis avskjed i nåde som statssekretær for statsråd Trine Skei Grande i Kunnskapsdepartementet og utnevnes på nytt til statssekretær for statsråd Guri Melby i Kunnskapsdepartementet.
9. Statssekretær Grunde Kreken Almeland gis avskjed i nåde som statssekretær for statsråd Trine Skei Grande i Kunnskapsdepartementet og utnevnes på nytt til statssekretær i 50 prosent stilling for statsråd Guri Melby i Kunnskapsdepartementet og til statssekretær i 50 prosent stilling for statsråd Iselin Nybø i Nærings- og fiskeridepartementet.
10. Statssekretær Trine Danielsen gis avskjed i nåde som statssekretær for statsråd Torbjørn Røe Isaksen i Nærings- og fiskeridepartementet og utnevnes på

nytt til statssekretær for statsråd Odd Emil Ingebrigtsen i Nærings- og fiskeridepartementet.

11. Endringene skjer med virkning fra 13. mars 2020 kl. 1300.»

Det refererte brevet foreslås vedlagt protokollen.

– Det anses vedtatt.

Statsrådsskiftene medfører følgende endring i Stortingets sammensetning: Det tidligere medlem av regjeringen, Trine Skei Grande, har tatt sete som representant.

Statsråd Jan Tore Sanner overbrakte 4 kgl. proposisjoner (se under Referat).

Presidenten: Presidenten vil på bakgrunn av den spesielle situasjonen vi er inne i, på vegne av presidentskapet avgi muntlig innstilling om nedsettelse av en særskilt komité til å behandle spesielle saker vedrørende koronakrisen, jf. Stortingets forretningsorden § 18.

Presidentskapet foreslår at komiteen består av Stortingets president samt én representant for hver parti-gruppe.

– Det anses vedtatt.

Presidenten vil også varsle at det i tillegg til det anonserte møtet i Stortinget torsdag 19. mars kan bli aktuelt med flere møtedager denne uken. Presidenten ber derfor representantene være beredt på at det kan bli satt møte i Stortinget på kort varsel.

Sak nr. 1 [10:08:04]

Referat

1. (197) Endringer i statsbudsjettet 2020 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Arbeids- og sosialdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Finansdepartementet (økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet) (Prop. 52 S (2019–2020))
Enst.: Sendes finanskomiteen, unntatt kap. 2541 post 70, som behandles etter forretningsordenen § 39 annet ledd bokstav d (straks).
2. (198) Endringer i skatteloven og skattebetalingsloven mv. (økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet) (Prop. 53 LS (2019–2020))
Enst.: Behandles etter forretningsordenen § 39 annet ledd bokstav d (straks), unntatt A lov om endringer i skatteloven og lov om endring i skattebetalingsloven samt B, som sendes finanskomiteen.
3. (199) Endringer i utlendingsloven (oppnevning av nemndmedlemmer til Utlendingsnemnda) (Prop. 50 L (2019–2020))
Enst.: Sendes kommunal- og forvaltningskomiteen.
4. (200) Noregs fiskerivtalar for 2020 og fisket etter avtalane i 2018 og 2019 (Meld. St. 13 (2019–2020))

Enst.: Sendes næringskomiteen.

5. (201) Endringer i luftfartsloven (akkreditering) (Prop. 51 L (2019–2020))

Enst.: Sendes transport- og kommunikasjonskomiteen.

Presidenten: Sakene nr. 2 og 3 vil bli behandlet under ett.

Sak nr. 2 [10:08:54]

Endringer i statsbudsjettet 2020 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Arbeids- og sosialdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Finansdepartementet (økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet (Prop. 52 S (2019–2020), kap. 2541 post 70)

Sak nr. 3 [10:09:12]

Endringer i skatteloven og skattebetalingsloven mv. (økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet (Prop. 53 LS (2019–2020), unntatt A lov om endringer i skatteloven og lov om endring i skattebetalingsloven samt B)

Presidenten: Presidenten vil ordne debatten slik:

Debatten starter med innlegg fra de parlamentariske lederne eller en representant fra hvert parti samt medlemmer av regjeringen, alle med en taletid på inntil 5 minutter, deretter 14 innlegg på inntil 3 minutter fordelt slik mellom partiene:

Arbeiderpartiet tre innlegg, Høyre tre innlegg, Fremskrittspartiet to innlegg, Senterpartiet to innlegg, Sosialistisk Venstreparti to innlegg, Venstre ett innlegg, Kristelig Folkeparti ett innlegg.

Videre vil det – innenfor den fordelte taletid – bli gitt anledning til inntil åtte replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av regjeringen.

Presidenten vil også åpne for at de parlamentariske lederne får et ubegrenset antall innlegg. Så kan man, som nevnt, tegne seg på talerlisten ved å rekke opp hånden. Man trenger altså ikke tegne seg fra plassen sin slik man vanligvis gjør.

For å tegne seg til replikk benytter man, som sagt, V-tegnet.

Presidenten vil også ved behov pause debatten før det settes endelig strek.

Jonas Gahr Støre (A) [10:10:39]: Dette er første dag i en ny uke der hver kvinne og mann i Norge opplever en ny hverdag. Vi blir prøvd nå, og vi skal vise hva som bor i oss. Sammen mobiliserer vi hele fellesskapet til innsats mot spredningen av koronasmitte. Aller vik-

tigst: Sammen stiller vi opp for dem som jobber i første-linjen – i sykehusene, i sykehjemmene, hos fastlegen, i hjemmepleien – for å bistå de som blir alvorlig syke, og alle dem som kommer til å bli det. Vi har ansvar for å gjøre den krevende jobben deres mulig, at de har økonomi til å hjelpe syke, behandle dem godt og ikke minst gjøre alt som er mulig for å sikre dem utstyr til å beskytte dem mot smitte.

I dag legger vi fram en historisk enighet i Stortinget. Alle partiene går sammen om en kraftfull pakke for å støtte de som blir rammet ute i arbeidslivet: de som permitteres, mister jobben eller ikke får flere oppdrag eller bestillinger, ikke fordi de har gjort en dårlig jobb, men fordi store deler av økonomien stopper opp – på hotellet, i luftfarten, på verkstedet. Det treffer bedriftseieren, frisøren, drosjesjåføren, musikeren og mange andre arbeidsgivere og arbeidstakere. Mange går inn i vanskelige tider der regninger skal betales og økonomien skal strekke til. De skal vite at fellesskapet er der for dem. Vi stiller opp. Tiltakene er omfattende og kostbare, men ikke å handle vil gjøre belastningene og kostnadene større på sikt.

Vi gjennomfører nå en solidaritetsdugnad for – for å gjenta det viktigste – å bekjempe spredningen av smitte. De som bærer vårt helsevesen, får alles støtte, slik at de mest sårbare får behandling og omsorg. Det er viktig for samfunnsolidariteten. Men det får alvorlige konsekvenser for mange mennesker på jobb i deres hverdagsliv. Derfor skal vi være solidariske også med dem som blir rammet. Vi har lyttet til mange innspill, fra partene i arbeidslivet og kvinner og menn landet rundt. Takk for at dere tar kontakt. Fortsett med det. Det skal være kort vei fra hverdagen der ute til det vi vedtar her på Stortinget.

Dette har vært Arbeiderpartiets motivasjon: at fellesskapet sikrer at de som utgangspunktet er mest sårbare, får trygghet og forutsigbarhet. Vi har ønsket å samle partier til en dugnad for dem – at de med lavest lønn og de som opplever størst utrygghet for jobben sin, blir ivaretatt, at lærlinger, lavtlønte og arbeidsfolk over hele landet får bedre ordninger ved permittering, at foreldre som må være hjemme, får bedre omsorgsordninger, at de som driver sin egen butikk, får trygghet, at innbetalinger av skatter og avgifter utsettes.

Ordningene vi enes om i dag, løser ikke alle problemer – det er vi klar over – men vi treffer kraftfulle tiltak for å gjøre det mulig å komme gjennom krisen, og vi er klare til å gjøre mer etter hvert som behovene melder seg.

Jeg vil takke opposisjonspartiene på Stortinget – forskjellige som de er – for å ha lagt forskjeller til side og samlet seg om det viktigste: å stå samlet for en mer sosial profil på den pakken som kom fra regjeringen, og det vi

nå har til vedtak. Flertallet på Stortinget har satt en standard. Det forplikter.

Jeg vil takke regjeringspartiene, som har møtt oss med åpne og ærlige forhandlinger. At vi – alle partiene på Stortinget – kan samles, bør være et viktig signal for ukene og månedene som kommer.

Jeg synes det er viktig å understreke at denne svært krevende situasjonen ikke treffer Norge alene. Land over hele verden tar nå omfattende grep for å bekjempe spredning av smitte og bistå sine egne. En pandemi er global – denne krisen er global og treffer mennesker over hele verden.

Samtidig skal vi vite at vi vil komme igjennom krisen. Det kan bli tøft på veien, men der fremme vil aktiviteten igjen komme i gang. Hverdagslivet vil bli mer normalt. Vi vil gå ut av karantene. Vi vil kunne handle og reise og leve livet vårt i alt sitt mangfold. Vi vil oppsøke kulturlivets mange tilbud. Det vi gjør i dag, skal bidra til at veien til denne normale hverdagen blir litt kortere, mindre smertefull og trygg for dem som rammes hardest. Det er solidaritet på sitt beste i Norge.

Jeg tar til slutt opp de forslagene som vi er kommet fram til, på en måte som kan gjennomføres i overensstemmelse med Stortingets forretningsorden.

Presidenten: Representanten Gahr Støre har tatt opp de forslagene han refererte til.

Presidenten vil sørge for at forslagene blir mangfoldiggjort og distribuert.

Trond Helleland (H) [10:15:59]: Norge er i en krisesituasjon, og da er det viktig at vi som nasjonalforsamling samler oss om brede løsninger. I krisetider står vi sammen her i Norge.

På fredag la regjeringen fram en første krisepakke. Etter det har regjeringen lagt fram ytterligere tiltak, senest i går en lånepakke på minst 100 mrd. kr for å hjelpe næringslivet. Nå gjelder det å holde hjulene i gang så godt det lar seg gjøre. Når det ikke lar seg gjøre, må staten og fellesskapet stille opp for bedrifter, for arbeidstakere, for selvstendig næringsdrivende og for frilansere som mister muligheten til inntekt som følge av koronaviruset. Jeg er glad for at et samlet storting går sammen om tiltak av et svært stort omfang.

Det som er viktig nå, er at vedtakene vi gjør i dag, blir omsatt til handling. Dette vil kreve en ekstraordinær innsats fra dyktige medarbeidere i Nav og andre statlige etater. Jeg håper at Nav og de andre etatene klarer å iverksette tiltakene som nå er vedtatt. Men det er nødvendig å presisere at de vil få store utfordringer med de endringene som nå gjøres. Jeg ber om at Nav får de nødvendige ressursene, og at det også tas hensyn til at dette er så store endringer at det vil kreve ekstraordinært mye av Nav spesielt.

Representanten Gahr Støre har lagt fram forslagene som vi har blitt enige om alle sammen. Så vidt jeg har skjønnet, har finanskomiteen forhandlet gjennom helgen. Jeg synes det er fabelaktig at en har klart å samle seg om så brede løsninger. Dette er en mer omfattende pakke enn det regjeringen la fram på fredag, men så har også situasjonen endret seg siden fredag. Det er viktig nå at vi er i en dynamisk situasjon der nye tiltak fortløpende vil bli presentert.

De tiltakene vi nå har lagt fram, vil gi permitterte bedre ytelse. Det vil gi arbeidsgiverne mindre belastning, og staten stiller opp og tar en stor del av regningen. Jeg har fått mange henvendelser gjennom helgen – fra store og små bedrifter, fra kulturarbeidere, frisører, familiebedrifter og eksportbedrifter. Vi løser ikke alt nå, vi vet ikke hvor lenge dette vil vare, men én ting kan dere som er bekymret, nå vite: Storting og regjering vil stille opp for å ta oss gjennom denne krisen, og jeg håper vi kan stå sammen om det.

Siv Jensen (FrP) [10:19:17]: Det har vært jobbet godt og intenst gjennom denne helgen. Først samlet de fire største opposisjonspartiene seg, deretter fikk vi også en veldig konstruktiv dialog med regjeringspartiene, og det er jeg glad for. Jeg mener at i den situasjonen vi er i nå, er det en styrke for Norge at innbyggerne våre der ute ser at vi evner å samle oss i krisetider og finne gode svar. Derfor har også alle – har jeg opplevd – lagt enhver kjepphest til side og forsøkt å samle seg om de tiltakene som treffer best.

Vi har selvfølgelig alle sammen blitt bombardert med innspill fra svært bekymrede mennesker – bedriftsledere, selvstendig næringsdrivende, arbeidsfolk, lavtlønnede – og jeg mener at vi i sum er kommet frem til løsninger som bidrar til å fjerne uro og usikkerhet, for det er kanskje det som har vært det største problemet for veldig mange nå: at man har opplevd en enorm usikkerhet med hensyn til hvordan man skal møte den unntakstilstanden som landet er inne i.

De tiltakene vi nå samler oss om, bidrar også til å redusere byrdene for veldig mange, samtidig som de åpenbart også er med på å bedre likviditeten for mange selskaper som normalt er sunne, friske bedrifter, men som er kommet i en helt ekstraordinær situasjon som følge av denne pandemien.

Jeg har også lyst til å si at dette vil utfordre Nav. Det er vi alle sammen klar over. Det er også unntakstilstand i store deler av offentlig sektor, og det er også iverksatt tiltak der. Jeg har stor forståelse for at dette kommer til å være krevende å administrere og praktisk legge til rette for, slik at det fører til gode utbetalinger for folk. Vi har tillit til at det nå jobbes på spreng hos alle ansatte i Nav, men jeg forstår at situasjonen er svært utfordrende.

Det har vært stilt spørsmål om prislappen på dette. Ja, dette er dyre tiltak – det er det ingen tvil om. Men på den annen side ville det antagelig være mye dyrere ikke å iverksette kraftige tiltak i denne fasen. Det er nå engang sånn at når pandemien på et tidspunkt er over, kan vi ikke være i en situasjon hvor vi etterlater oss et næringsliv i ruiner, at normalt sunne bedrifter går over ende som følge av at staten ikke har stilt opp når staten har finansielle muskler til å gjøre det. Jeg tror helt oppriktig at dette ville ha blitt mye dyrere hvis vi ikke hadde iverksatt tiltak nå, og vi har som stat finansielle muskler til å gjøre dette. Er det på ett tidspunkt vår pengebinge skal komme til anvendelse, er det nå.

Jeg er glad for at vi har fått forbedringer når det gjelder både permitteringsregler, sykepenger og omsorgspenger, og at vi har fått på plass bedre løsninger for selvstendig næringsdrivende og frilansere, som ville ha stått veldig på bar bakke uten disse tiltakene. Det at vi utsetter merverdiavgiften som forfaller 15. april, at vi utsetter innbetaling av forskuddsskatt som forfaller 15. april, og at vi reduserer den lave merverdiavgiftssatsen fra 12 pst. til 8 pst. – det er klart at dette betyr noe. Jeg var også glad da statsministeren i går annonserte utsettelse av arbeidsgiveravgiften. Det har vært et av de innspillene vi har vært tydeligst på måtte komme på plass fordi det treffer bredt og angår de aller, aller fleste bedrifter. Det er bra at regjeringen har lyttet og signalisert vilje til å gjøre dette. Når det gjelder luftfarten, er det fortsatt behov for å gjøre mer, og vi må jobbe videre med det.

Det er det som er realiteten i det vi nå gjør. Nå har vi hastebehandlet en god del ting og bidratt til en kraftig forsterkning av akuttiltakene. Er vi ferdige med dette? Nei – vi må jobbe mye fremover for å sikre svar på de uløste og ubesvarte spørsmålene. Men akkurat nå har vi altså klart å få på plass akutte, virkningsfulle tiltak, og det er jeg veldig glad for at alle partiene har samlet seg rundt.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [10:24:13]: Det har vært et eget alvor over arbeidet i Stortinget i helgen. Det har vært et alvor som har preget partiene fra MDG og Rødt til Fremskrittspartiet. Man ser for seg folkene – de familiene som har en usikkerhet på grunn av at mor eller far blir permittert, de familiene som er nervøse for inntekten, den selvstendig næringsdrivende drosjesjåføren, frisøren eller andre som driver egen virksomhet og plutselig står med null i inntekt. Man ser for seg alvor til bedriftseieren som er redd for at bedriften, som han har jobbet opp gjennom kanskje en generasjon, kan gå konkurs på kort tid.

Det som er det fine med Norge, det fine med det norske politiske systemet, er at når kriser rammer, løfter vi sammen, og vi løfter sammen på tvers av partigrenser.

Vi hjelper hverandre, og vi jobber som et samfunn og et fellesskap.

Vi kan ikke få understreket nok takk til alle dem som arbeider nå – på butikker, med det presset som er der, som jobber på slakterier, som jobber i helsevesenet, alle renholderne, alle sjåførene, alle som nå holder hjulene rundt omkring Norge i gang. Vi sier at vi på Stortinget har gjort en felles innsats i dag og i helga, men det er jo alle de ute som virkelig gjør jobben. Men jeg tror takket være den jobben vi har gjort sammen, på tvers av partigrenser, på tvers av skiller, vil gjøre ting litt mindre ille. Det blir krevende uansett, men det blir litt mindre ille.

Først når det gjelder folk: Det er klart at når vi endrer permitteringsregelverket, at man får full godtgjørelse i 20 dager, er det fortsatt sånn at etter 20 dager mister man over en tredjedel av inntekten sin. Veldig krevende. Mange mister også mer, for det er et tak på 6G. Det blir tøft for mange når de mister den inntekten så fort. Men på grunn av at vi som fellesskap her i Stortinget nå øker dette til 20 dager, blir det i hvert fall litt mindre ille enn når man mister den etter tre dager.

For selvstendig næringsdrivende, som er helt uskyldige oppe i dette, som mister inntektsgrunnlaget sitt fra en dag til en annen, har vi ikke hatt noen slik inntektssikringsordning. Vi har en sykepengeordning. Og det som er det fine med det norske politiske systemet, er at vi sammen har brukt kreativiteten mellom regjeringspartier og opposisjon og funnet ut at vi skal prøve å bygge på den sykepengeordningen, det vil si at de næringsdrivende får null i inntekt de første 16 dagene, det er ganske røft fra en dag til en annen, men så får de i hvert fall om lag 80 pst. inntektssikring fra dag 16. Og grunnen til at jeg sier «om lag», er at vi hadde møte med Nav i går, og de sier rett ut til oss: Det er veldig vanskelig å gjennomføre så mange endringer på kort sikt. Det må vi alle ha forståelse for, for Nav skal gjennomføre disse store grepene. Så vi som storting må hjelpe til. Men vi har i alle fall funnet en ordning nå som vil hjelpe.

Det siste virkelige store, tunge grepet vi gjør i dag, er det vi gjør for bedriftene våre. Det er klart at når vi nå, som fellesskap, skal ta en så stor andel av sykepengeregningen, en så stor andel av omsorgspengeregningen, er det en enorm avlastning for våre bedrifter. Og det er klart at skal vi komme oss gjennom denne krisen, er vi helt avhengig av at vi har bedrifter på den andre siden. Så selv om dette isolert sett hjelper bedriftene, hjelper det alle arbeidsfolk rundt omkring i Norge. Det sikrer arbeidsplasser, det sikrer at vi har et velfungerende næringsliv også når denne krisen er over. De to grepene vi gjør når det gjelder sykepenger og omsorgspenger, er enormt dyre. Men vi har da valgt, på tvers av alle partigrenser, at vi som fellesskap skal ta børa i stedet for at det er enkeltpersoner, enkeltfamilier og enkeltbedrifter

som skal ta den. Det er styrken i nasjonalstaten Norge, det er styrken i det fellesskapet vi har.

Jeg vil avslutte med å si: Når vi på så kort tid, som politisk fellesskap, klarer å områ oss, legger prestisje til side, setter oss ned og hjelper hverandre, skal vi klare dette sammen. Det kommer til å komme mange runder i Stortinget. Jeg har en mollstemt grunntone når jeg tenker på alle folkene som blir rammet, men så har jeg en optimistisk grunntone på vegne av vårt folkestyre og vårt politiske system når vi på så kort tid klarer å områ oss, der ingen prøver å spenne bein på hverandre, og alle ønsker å hjelpe hverandre – sammen. Det er det vi skal gjøre i dag. Vi skal jobbe sammen. Vi må jobbe mye sammen de neste månedene. La oss håpe at denne krisen blir mest mulig kortvarig og at vi som fellesskap, som nasjonalforsamling, demper krisen for folk så mye som overhodet mulig.

Audun Lysbakken (SV) [10:29:36]: Samfunnet vårt og fellesskapet vårt settes på en prøve som vi ikke har opplevd før. Vi må alle vise solidaritet og ta vare på hverandre.

Vi står bak regjeringen i kampen mot viruset. I kampen mot økonomisk krise har det også vært nødvendig med en dugnad på Stortinget, en dugnad for raskere handling, og vi har nå en bred enighet om en mer kraftfull og sosial krisepakke. At opposisjonspartiene samlet seg på tvers av det som vanligvis skiller oss, har vært avgjørende for å få det til. Jeg vil takke de andre opposisjonspartiene for åpent, fortrolig og konstruktivt samarbeid, og jeg vil takke regjeringspartiene for å komme oss konstruktivt i møte.

En dugnad er ikke en dugnad hvis ikke byrdene er rettferdig fordelt, og det ville være mangel på dugnadsånd hvis de med de minste eller mest usikre inntektene skulle ta den tøffeste støytten. Arbeidsfolk skal ikke betale prisen for krisen. Nå har vi en avtale som fordeler byrdene mer rettferdig. I en tid med stor usikkerhet er økonomisk trygghet avgjørende.

Det betyr ikke at ikke dette fortsatt kommer til å bli tøft for mange, men det vi gjør med en forsterket og mer sosial krisepakke i dag, er å prøve å se mange av dem som nå står overfor de tøffeste økonomiske utfordringene. Det handler f.eks. om hotell- og restaurantarbeiderne og de mange andre som nå opplever permitteringer. Vi ser at krisen slår hardt inn i mange bransjer hvor lønningene er lave. Nå får vi bedre permitteringsregler som i større grad tilgodeser dem som har de minste inntektene. Vi vet at mens skoler og barnehager stenger, er det mange som ikke kan ha hjemmekontor, og som derfor har store økonomiske utfordringer knyttet til å kunne være der for barna sine. Nå sørger vi for at ordningen med omsorgspenger, sykt barn-dager omfatter flere. Det

handler om frisøren som driver en frisørsalong alene, om frilanseren i kulturlivet som har sett alle oppdragene sine viskes bort for lang tid framover. Med denne avtalen bidrar vi til inntekt og omsorgspenger for flere av dem. Og det handler om dem som har minst i vårt samfunn, f.eks. mange av dem som har ytelser fra Nav, og som har fryktet for hvordan situasjonen vil påvirke dem, f.eks. knyttet til aktivitetsplikt eller tidsavgrensede ytelser. Dette er et forsøk på å skape mer trygghet også for dem.

Så er vi enige om – og det må vi jobbe mer med også i dagene framover – en kraftfull innsats for å berge bedrifter. Vi må bruke statens muskler for å holde hjulene i gang. Det kommer til å bli dyrt, men det vil være enda dyrere å la være.

Jeg har lyst til – og det er jeg helt sikker på at alle partiene er enig i – også fra denne talerstolen å si takk til alle dem som nå står i førstelinjen. Det er helsepersonellet vårt, selvfølgelig, men det er også renholdere som kjemper mot smitten hver eneste dag, det er transportarbeiderne og butikkarbeiderne som holder dørene åpne, det er de Nav-ansatte som nå skal sørge for bl.a. at det vi blir enige om i dag, kan settes ut i livet raskest mulig, det er de som holder kommune og stat gående. Alle disse menneskene holder Norge i gang, og vår takknemlighet er stor. Det blir tøft for mange fortsatt, men jeg håper og tror at vi med den enigheten vi har i dag, bidrar til litt mer trygghet og litt mer rettferdighet i en krevende tid.

Så vil jeg også si at dette ikke hadde vært mulig uten de utrolig mange innspillene fra fagforeninger, bedriftsledere og enkeltpersoner rundt om i landet som melder fra til oss om hvordan situasjonen er der ute. Vi er folkets tillitsvalgte, og jeg vil sterkt oppfordre til at de beskjedene må fortsette å strømme til Stortinget, sånn at vi er i stand til å reagere raskt på folks virkelighet og utfordringer der ute.

Terje Breivik (V) [10:34:51]: Koronautbrotet er fyrst og fremst ei helseutfordring, men ringverknadene har skapt og kjem til å skape store bylgjer i heile økonomien. I dag tenkjer me på alle dei som har opplevd økonomisk usikkerheit som fylgje av krisa. Som representanten Lysbakken òg sa: Me tenkjer på fyrstelinjetilsette, som tek vare på dei som har vorte smitta, me tenkjer på dei som jobbar i kritiske yrke, som fortset som før i ein heilt annleis kvardag: helsevesenet, Nav, butikktilsette, sjukepleiarar, lastebilsjåførar, barnehagetilsette, osv.

Ein oppriktig takk òg til opposisjonspartia på Stortinget. Me – eg tillèt meg å seia «me» – har ikkje late oss gripa av partipolitikk og -polemik, har ikkje falle for freistinga å skåra billege politiske poeng i løpet av prosessen. Me – og då meiner eg alle i denne salen – har sagt

at no kjem innbyggjarane fyrst, partipolitikk i andre rekke. Me har kome saman om ei politisk løysing som er så bra – i den grad ein kan seia «bra» i den situasjonen som er – som mogleg for heile landet på dette tidspunktet. Me har jobba saman til det beste for borgarane.

Det er mange som no er usikre på korleis dei skal få alt til å hengja i hop. Korleis skal me få betalt rekningane denne månaden og framover? Kva skjer med arbeidsplassen min og framtida til ungene mine? Desse spørsmåla er kanskje spesielt påtrengjande når ein driv for seg sjølv. Ein har skapt sin eigen arbeidsplass, ein har bygd opp bedrifter med slit og sveitte, med konstant innsats og lite personleg utbyte fordi ein har trua på produktet eller tenesta ein tilbyr. No kjenner nok desse meir på utryggleiken ved å satsa enn tidlegare, og grunnen er ikkje sjølvforskyld.

Det er ikkje tvil om at me treng alle som skapar arbeidsplassar for seg sjølve og andre. Dei får hjula til å gå rundt i norsk økonomi, og dei kjem til å vera avgjerande viktige når me saman skal byggja opp att økonomien etter at me har stoppa utbrotet. Med det engasjementet Venstre har hatt for grunderar og sjølvstendig næringsdrivande og frilansarar, er eg svært glad for at Stortinget i dag tverrpolitisk sikrar at dei no får ein kompensasjon for tapt inntekt og betre tilgang til sjukepengar og omsorgspengar – at kvardagen vert litt tryggare.

På fredag fremja regjeringa ei krisepakke som skulle gjera kvardagen litt enklare for alle som merka meir utryggleik. Eg var imponert over kva regjeringa klarte å levera på så kort tid. I løpet av helga har regjeringa òg lagt fram ytterlegare forslag for å lyfta Noreg ut av krisa, med fleire tiltak som gjer det lettare for verksemdene å få likviditetslån i banken sin for å koma seg gjennom krisa.

Forslaga til regjeringa var eit godt utgangspunkt for oss på Stortinget, og me har brukt helga på å gjera pakka endå meir treffsikker, omfattande og dekkjande. Me har jobba intenst heile helga, men det skuldar me òg alle dei som treng ekstra hjelp i ein vanskeleg situasjon.

Eg er glad for at me har kunna leggja partipolitikk på hylla og jobba til det beste for innbyggjarane. Samtalane på Stortinget har vore gode og løysingsorienterte. Regjering og storting har jobba og kjem til å jobba på spreng kontinuerleg framover med å sikra næringslivet og borgarane mot alvorlege økonomiske fylgjer av krisa.

Hans Fredrik Grøvan (KrF) [10:39:03]: Vi står i dag i en situasjon som få så for seg for bare uker siden. Vi har innført de strengeste virkemidlene som har vært brukt i fredstid. Nå er det to ting som gjelder: For det første må vi stoppe smitten og redde liv. For det andre må vi sikre økonomien til dem som blir berørt, og sørge

for at vi har arbeidsplasser å komme tilbake til når situasjonen er kommet under kontroll.

Vi har som nasjon rygg til å bære denne situasjonen. Vi har orden i finansene og penger på bok. Vi har en sterk dugnadstradisjon og har som nasjon bevist mange ganger at vi kan stå sammen når det gjelder. Vi vil komme tilbake til normalen, men det kan ta tid. I denne fasen er det viktig at vi gjør det vi kan for å minske konsekvensene både for enkeltmennesker og for samfunnet, slik at flest mulig har en arbeidsplass å komme tilbake til når viruset er under kontroll.

På fredag la regjeringen fram to proposisjoner med tiltak som skal avlaste i denne ekstraordinære situasjonen. Disse inneholdt bl.a. reduserte antall dager med lønnsplikt for arbeidsgivere ved permittering og oppheving av ventedager for dagpenger for dem som permitteres.

Videre inneholdt proposisjonene endringer i skattereglene som gjør at bedrifter som går med underskudd, kan tilbakeføre underskuddet mot beskattet overskudd fra tidligere år, samt at eiere av bedrifter som går med underskudd, skal kunne få utsettelse med betaling av formuesskatt.

Gjennom hele helgen har det vært forhandlinger mellom regjering og opposisjon for å danne et bredt flertall for en forsterket tiltakspakke. Dette har vi fått til, og dette har gjort at pakken er blitt utvidet med flere viktige nye tiltak, som det er gjort rede for.

Det er en stor styrke i den situasjonen vi nå er i, at vi klarer å stå sammen på tvers av de politiske skillelinjene. Dette er i tråd med den norske tradisjonen. Vi står sammen når det gjelder, og vi setter folk og land foran mindre, politiske uenigheter. Vi har nå fått en kraftfull pakke med tverrpolitisk støtte som forhåpentligvis kan bidra til både ro, trygghet og større grad av forutsigbarhet. Jeg vil derfor benytte anledningen til å takke alle, både opposisjon og regjeringspartier, som har forhandlet gjennom helgen for å skape enighet om en solid pakke.

I løpet av helgen er det også kommet mer fra regjeringen. Flere tiltak er satt i verk for å begrense smitten, og flere tiltak er kommet for å avklare situasjonen for næringslivet. Jeg vil spesielt nevne garanti- og låneordningen på 100 mrd. kr, som ble annonsert på søndag. Dette vil gi sårt tiltrengt likviditet til bedrifter som nå sliter i denne unntakstilstanden som vi befinner oss i, og bidrar til å sikre at vi har trygge og gode arbeidsplasser å komme tilbake til når situasjonen normaliserer seg.

Det vil også etter all sannsynlighet være behov for ytterligere tiltak for å redusere konsekvensene av den situasjonen vi er i nå. Statsministeren og finansministeren har lagt opp til et løp med tre faser. Dette er fase én, der vi iverksetter strakstiltak for å unngå unødige oppsigelser og konkurser i ellers levedyktige selskaper

som opplever akutt svikt i inntekten nå. I fase to vil regjeringen jobbe med ytterligere tiltak for bedrifter og bransjer som er spesielt hardt rammet av virusutbruddet, mens fase tre er tiltak hvis det skulle vise seg at virusutbruddet gir langsiktige økonomiske konsekvenser og bringer oss inn i en lavkonjunktur.

Kristelig Folkeparti støtter dette og mener det er viktig at regjeringen følger situasjonen nøye og kommer tilbake med ytterligere tiltak etter hvert som forløpet av krisen blir mer synlig. Dette har vi også stor tillit til at regjeringen vil følge opp på en god måte, og jeg vil berømme statsministeren for hennes lederskap i en vanskelig situasjon.

Hulda Holtvedt (MDG) [10:43:38]: Jeg vil begynne med å takke de andre partiene for konstruktive forhandlinger, hvor vi heldigvis har vært enige om mye. Det norske stortinget er enig om at den økonomiske byrden ved virusepidemien ikke skal legges over på vanlige arbeidstakere eller bedriftene. Staten er klar til å bidra, og det er jeg glad for at det har vært bred enighet om.

De siste dagene har De Grønnes fokus vært rettet mot dem som rammes hardest av koronakrisen. For det første må vi beskytte dem som står i fare for å bli livstruende syke. Når jeg står her, vil jeg, som mange andre, benytte anledningen til å takke helsearbeiderne, alle som pleier, lindrer og behandler syke under denne epidemien, og annet kritisk personell. For det andre må vi slå ring om dem som får inntektsgrunnlaget sitt revet bort, og som nå ikke vet om de klarer å betale regningene som kommer, men også dem som må si opp ansatte i en liten bedrift, hvor en kjenner hverandres familier og barna går i samme klasse på skolen.

Selv om de aller fleste nå vil bli berørt av krisen, er Norge et heldig land, tross alt. Vi har et sterkt velferds-samfunn, et organisert arbeidsliv, en befolkning med god helse og en stat med betydelig økonomisk handlingsrom. En av forutsetningene for at vi skal klare å være et like samlet land framover, er økonomisk trygghet. I dag diskuterer vi tiltak som skal ta vare på denne økonomiske tryggheten.

Vårt fokus siden regjeringens krisepakke ble lagt fram, har bl.a. vært enda sterkere tiltak for å hjelpe småbedrifter, frilansere, selvstendig næringsdrivende og lavtlønte som kan bli stående på bar bakke. Det er en viktig forbedring av krisepakken at staten nå stiller opp for hele bredden av små bedrifter og også selvstendig næringsdrivende, alt fra transportarbeidere og industri til tannleger, musikere og frisører – alle de små aktørene som er enormt viktige for en sunn økonomi når denne krisen er over.

Vi er spesielt bekymret for kulturbransjen og reiselivet, som nå får fullstendig bortfall av inntekter. Vi er derfor veldig glad for at den laveste momssatsen nå blir satt ned fra 12 pst. til 8 pst. med virkning fra 1. januar i år. Det betyr mye for drosjesjåførene, reiselivsbransjen og den delen av kulturbransjen som er momspliktig, også kinoene. For kulturbransjen mener vi at det sannsynligvis trengs flere tiltak framover, og det får vi komme tilbake til.

Vi i De Grønne er glad for at den sosiale profilen på tiltakene har blitt styrket i løpet av helgens forhandlinger. Nå har vi en pakke med en lang rekke gode tiltak som vi er enige om. Folk sikres full lønn de første 20 dagene etter permittering, inntektsgrensen for dagpenger senkes, og lærlinger sikres inntekt hvis de mister lærlingsplassen. Bedriftene må nå ta et langt mindre ansvar, og staten stiller opp.

Vi ser fram til å fortsette det konstruktive samarbeidet her på Stortinget i dagene og ukene som kommer. Den felles kriseforståelsen og politiske viljen som alle partiene har utvist de siste dagene, har vært enestående og ekstraordinær. Det viser også hvor mye vi kan få til i møte med andre kriser som truer liv og helse. I tiden framover vil vi fortsette å jobbe for at Stortinget står samlet i denne vanskelige og svært spesielle tiden.

Bjørnar Moxnes (R) [10:47:39]: Situasjonen er alvorlig, det merker vi alle. Det forteller også dagens avisoverskrifter oss: «Koronakrisen vil ramme hardere enn finanskrisen», «Høyeste coronadødstall så langt i EU søndag», «Isolerer beboere og låser dørene ved sykehjem» og «Over 1000 sykehusansatte i Oslo i karantene».

Jeg vil takke alle dem som får samfunnet vårt til å gå rundt i denne krisen, alle som jobber i helsevesenet, som gjør en stor og viktig innsats, og også renholdere, sjåfører, butikkansatte, soldater, barnevernsansatte og mange andre som må ut og jobbe selv om de kan bli smittet av koronaviruset. Nå jobber også mange fra hjemmekontor, men ikke alle er like heldige og har den muligheten. Krisen rammer knallhardt – for noen er det et spørsmål om liv eller død, for mange handler det om å ha en jobb å gå til eller ikke.

Rødt ville på flere punkter gå lenger enn det vi vedtar i dag. Vi ønsker en skikkelig krisepakke for arbeidsfolk. Men det som Stortinget vedtar i dag, er like fullt viktige forbedringer og store skritt i riktig retning – bort fra det regjeringen først la på bordet. Det som kom fra regjeringen før helgen, var altfor svakt, og det manglet, etter vårt syn, omsorg for arbeidstakere både med og uten arbeid, de som gjør at samfunnet vårt går rundt i den krisen vi står i, og dem som rammes hardest av krisen.

Stortinget stanser nå forsøket på å velte regningen for de første permitteringsdagene over på arbeidstakerne og vel så det. Forslaget før helgen var å redusere be-

driftenes lønnsplikt ved permitteringer fra 15 til 2 dager. Vi sa nei til å sende regningen for det til arbeidstakerne, og nå får de som permitteres, full lønn i 20 dager, og staten betaler 18 av de dagene. Det var viktig.

Vi øker dagpengene for dem som permitteres, og det vil spesielt merkes for lavtlønte. Så vil vi fortsette å kjempe for økning i dagpengene i tiden som kommer, også for dem som er helt arbeidsledige, som ikke omfattes av dagens avtale. Vi godtar ikke at det blir et slags a- og b-lag av folk som går på dagpenger, at de som har blitt permittert og de som har mistet jobben og ikke er permittert, skal ha forskjellige nivåer på ytelsene. De går på de samme dagpengene, møter de samme problemene i hverdagen og bør få den samme graden av ytelser. Vi er alle avhengige av det samme felles sikkerhetsnettet, vi må møte denne krisen i fellesskap, og det kan ikke bare være prat. Dette mener vi Stortinget senere i uken må rette opp i.

Vi senker inntektsgrensen for å ha rett på dagpenger. Det er veldig viktig for dem som ikke har en fast jobb å gå til, men som har vært tilkallingsvikarer, som har vært innleid eller ansatt midlertidig. De får nå en inntektssikring, og vi får også en løsning for frilansere. Dette er viktig.

De som nå går på arbeidsavklaringspenger, får en sårt tiltrengt, nødvendig og riktig pause – de får forleng- et perioden, sånn at manglende avklaring nå ikke gjør at kvoten på tre år avkortes for mottakerne. Det vil også være viktig for å kunne avlaste Nav med å håndtere det som kommer av permitteringsaker og dagpengesøkna- der i tiden framover. I tillegg blir også aktivitetskravene stilt i bero. Det er også viktig for dem som berøres, og for Nav.

Så fikk vi gjennomslag for at lærlinger som mister jobben, skal sikres inntekt på nivå med lærlinglønnen. Det er vi glad for at Stortinget slår fast i dagens vedtak.

Dette er et historisk øyeblikk, for i tidligere kriser har man dratt gullkortet for bankene. Denne gangen har man fra dag én hatt en debatt om at vi ikke skal gi reg- ningen for krisen til arbeidsfolk, og det er viktig. Men dagens vedtak er bare en start – det trengs en bedre kri- sepakke som sikrer arbeidstakerne. Og ikke minst: Når staten nå skal bruke innbyggernes skattepenger på å hjelpe bedrifter, må vi sannsynligvis sørge for at ikke be- driftene får ta ut utbytte eller gi bonuser til eierne. Vi må føre en rettferdig krisepolitikk som får legitimitet og oppslutning ute blant folk som betaler for dette. Det kommer vi tilbake til.

I dag er vi del av en historisk bred enighet. Vi vil gå i spissen i fortsettelsen for å sikre at arbeidstakernes in- teresser blir ivaretatt, sikre arbeidsplasser og ikke minst jobbe for at vi løser krisen i fellesskap, fordi det er felles- skap som fungerer.

Statsråd Torbjørn Røe Isaksen [10:53:01]: Det kan ikke være noen tvil om hvor stor og dyp denne krisen er. Den er verdensomspennende, og den rammer alle deler av det norske samfunnet. Det handler først og fremst om liv og helse, men det handler også om øko- nomi, arbeidsplasser og velferd.

Jeg vil slutte meg til alle dem som har takket alle som holder hjulene i gang der ute. Jeg vil også si tusen takk til Stortinget og til alle partiene som har bidratt til den løsningen som kommer i dag.

Krisen utvikler seg time for time. La meg bare gjøre det helt klart: Vi må komme tilbake med løsninger – og flere løsninger – til Stortinget. Regjeringen og Stortinget vil måtte jobbe tettere sammen enn tidligere, snakke bedre sammen enn tidligere, og jeg har tenkt å ta mitt ansvar for det. Bare for å nevne én sak: finansiering av Nav. Selv om det ikke er det det står på akkurat nå, må vi komme tilbake til det.

I velferdssystemene våre vil det nå handle om én ting, og bare én ting, nemlig å hindre spredningen av koronaviruset. Alt annet vil måtte legges til side. Alt som er av unødvendige byråkratiske regler, alt som er unødi- ge omveier, alt som normalt er greit, men som i dag går mot sunn fornuft, må så raskt som mulig ryddes til side. Hjemmelen vi får i dag, gjør det enklere for oss å bidra til det.

Vi jobber natt og dag med tiltak som kan hjelpe be- driftene med å holde det gående. Vi jobber natt og dag med tiltak for å håndtere et stadig økende antall ar- beidstakere som kommer til å trenge støtte fra samfun- net i en situasjon der de opplever å bli permittert, eller at inntektsgrunnet bare er borte over natten. Nav er i full gang, selvfølgelig i krisemodus.

Nav har vært vant til å trå til også under tidligere kri- ser. Under finanskrisen var det 48 000 vedtak, under ol- jepriskrisen 26 000 vedtak. Det som skjer nå, er at det sannsynligvis er langt, langt flere som vil trenge de van- lige ordningene våre. Samtidig kommer det på mye kor- tere tid enn tidligere. Vi må gi trygghet for at ordningene våre kan levere. Vi skal ha trygghet for at det Stortinget i dag felles vedtar, kommer på plass.

Men la meg være helt klar og tydelig: Vi klarer ikke å gjøre alt dette samtidig. Hvis vi forsøker å gjøre alt dette samtidig, vil systemene våre i verste fall kollapse. Noe kommer med andre ord til å ta litt tid. Jeg ber derfor folk om forståelse for det, samtidig som tryggheten for at løs- ningene kommer på plass, må være helt klar og tydelig.

For det første forventer Nav en enorm økning i an- tall søknader. Det vil bli et stort trykk på allerede eksis- terende saksbehandlingskapasitet hva gjelder folk og antall saksbehandlere. Erfaringen fra tidligere er at Nav vil trenge flere folk etter hvert, men akkurat nå er det ikke mulig å ansette seg bort fra det, bl.a. på grunn av

hensynet til opplæring. Parallelt opplever Nav at egne fraværstill øker. Belastningen på Nav blir med andre ord enormt mye større, samtidig som kapasiteten i verste fall blir mindre.

For det andre vil flere av endringene kreve større systemtilpasninger og teknisk utvikling. Nav har et omfattende teknisk system. Vi jobber på spreng. Vi skal gjøre alt vi kan, men det er også viktig at vi prioriterer, og jeg har tenkt å ha en tett dialog med Stortinget også om det.

Vi må sikre at permitteringsordningene kommer på plass. Det er prioritert nummer én. Og så må vi sikre inntektene for alle dem som ikke er ansatt på vanlig måte, og som dermed risikerer å stå uten penger til vanlig livsopphold. Vi skal jobbe så raskt vi kan etter at hjemmelen for å gjøre endringer i Nav kommer på plass etter andre gangs behandling torsdag. Vi skal utvide antall omsorgsdager, og vi skal fjerne kravet til legeattest for å lette et dramatisk trykk på fastlegetjenesten.

Denne uken skal også permitteringsordningen og arbeidsgiverperioden på plass, og vi jobber så raskt som mulig også med lønnsdagene for arbeidstakere.

Vi jobber på spreng. Vi skal gjøre alt det vi kan – både for liv og helse, for å bistå norsk næringsliv og for å bistå alle dem som nå trenger trygghet.

Igjen: Takk til Stortinget. Dette skal vi klare. Vi skal få det til, men vi må gjøre det på riktig måte.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Hadia Tajik (A) [10:58:26]: Eg vil takka partiet til statsråden for samarbeidet i helga saman med dei andre partia. Me forstår jo at alle offentlege etatar opplever den ekstraordinære situasjonen som veldig krevjande. Ikkje minst gjeld det Nav, slik som statsråden beskriv det, med mange førespurnader, sjukmeldingssøknader og folk som har spørsmål. Arbeidsministeren er ansvarleg for at Nav har dei føresetnadene som skal til for å hjelpa folk, og ikkje minst for å gjennomføra det som også gjennom denne debatten står fram som Stortingets samrøystes vilje, inkludert regjeringspartia. Det er klart det er ei vanskeleg oppgåve, men det er ei viktig oppgåve. Mitt spørsmål til statsråden er: Korleis vil han sikra nettopp det, at Nav har alle dei føresetnadene som skal til for å gjennomføra Stortingets samrøystes vilje?

Statsråd Torbjørn Røe Isaksen [10:59:18]: Det første vi gjør nå, er å sørge for at Nav – og det skjønner Nav selv – slutter med alle krav som normalt kan være fornuftige, men som i dag er meningsløse. For eksempel kan det ikke være slik at man får kuttet sosialhjelp hvis man ikke er på aktivitetsplikt. Vi må forlenge og sette til side mange ordninger.

Punkt to: Vi må finne ut alle områder hvor vi trenger hjemler, hvor Nav ikke kan gjøre det selv, men må ha tillatelse fra oss. Det kommer vi til å gjøre raskt, løpende – her er det ikke snakk om dager, her er det snakk om timer.

Punkt tre: Nav må også ruste seg på både kort og lang sikt. På kort sikt er det slik at det vil ikke hjelpe akkurat nå, de neste dagene – og de neste dagene og ukene er kritiske – å få økte budsjettmidler, men vi må ha økte budsjettmidler til Nav. Det er det ingen tvil om for at de skal klare å håndtere dette.

Så må vi i tett dialog med Stortinget klare å prioritere, og så må vi si til folk at tryggheten for at dette kommer, skal være der, men det kan hende at noe ikke kommer med en gang.

Siv Jensen (FrP) [11:00:34]: Takk for god informasjon fra statsråden. Jeg har også et spørsmål i tilknytning til Nav, og det er om regjeringen nå ser på løsninger for å kunne øke bemanningen, eventuelt ved å se på ansatte som har gått av med pensjon, og som sånn sett ganske raskt kunne komme til og avhjulpet.

Så merket jeg meg hva statsråden sa med hensyn til å samarbeide med Stortinget. Jeg må få lov å si at jeg mener regjeringen her har et forbedringspotensial. Jeg vil bare ha en forsikring om at dette ikke bare er noe man nå sier, men at vi kommer til å merke det i dialogen fremover.

Statsråd Torbjørn Røe Isaksen [11:01:15]: Svaret på det første er ja. Nav er allerede i gang med å se på mulighetene for å bruke f.eks. noen som har gått av nylig, men det er verdt å merke seg at også ansatte som kommer inn, etter all sannsynlighet vil måtte jobbe hjemmefra. Selv om mye teknologisk utstyr er på plass, er det mange i Norge akkurat nå som merker at teknologi er flott, men like effektivt som vanlig klarer man ikke nødvendigvis å jobbe når det er så mange som er hjemme.

Svaret på spørsmål nummer to er også et klart og utvetydig ja. Og jeg ser at Stortinget nå også har satt ned en egen komité som skal håndtere koronasaker. Jeg tror det er viktig at dialogen med den komiteen er rask og fortløpende, for vi er i en situasjon nå hvor veldig mange av de normale og viktige beslutningsprosessene våre rett og slett tar for lang tid. Stortinget har også til fulle bevist gjennom denne helgen at man er i stand til å jobbe ekstraordinært fort.

Bjørnar Moxnes (R) [11:02:34]: Det har vært en viss diskusjon og litt uklarhet rundt når de nye permitteringsreglene vil tre i kraft, og fra når de vil gjelde, for det er andre gangs behandling av dette på torsdag. Mange mennesker blir sannsynligvis permittert eller får varsel om det i dag, tirsdag og onsdag. Spørsmålet jeg ønsker å

få en avklaring på, er om disse endringene vil omfatte dem som permitteres før torsdag, vi øker jo dekningsgraden, og også dem som fikk permitteringsvarsel i hotell- og restaurantbransjen sist uke – at vi ikke får noe skille mellom grupper av permitterte. Kan vi få en avklaring på det av statsråden?

Statsråd Torbjørn Røe Isaksen [11:03:21]: Dette er, som vi alle vet, en ekstraordinær situasjon, og jeg har ikke fått gått inn i absolutt alle ting som Stortinget skal vedta. Jeg har selvfølgelig sett på det og blitt holdt løpende orientert underveis, men vi må også se helt presis på hva Stortinget vedtar. Når Stortinget andregangsbehandler proposisjonen på torsdag, vil regjeringen så raskt som mulig sanksjonere dette i statsråd. Da vil også permitteringsreglene tre i kraft, bl.a. arbeidsgiverperioden.

Systemet for å få på plass 100 pst. kompensasjon, altså for vanlig lønn under 6G, de første tyve dagene kan ta noe lengre tid. Vi kommer til å følge alle de rammene som er satt opp av Stortinget, men det er et av de spørsmålene hvor det kan hende at noen der ute vil merke at det er noe forsinkelse. Permitteringsregelverket kommer på plass først, men regelverket som sådant vil gjelde for alle fra det øyeblikket det er sanksjonert. Det må være helt klart og tydelig.

Kari Elisabeth Kaski (SV) [11:04:30]: Takk for innlegget fra statsråden. Vi er glad for at statsråden understreker tett dialog med Stortinget. Det står vi også klar til å være med på.

Statsråden var også inne på at det vil bli behov for økte bevilgninger til Nav. Jeg ønsker bare å få en forsikring fra statsråden om at fram til regjeringen kommer tilbake til Stortinget når det gjelder dette, legger jeg til grunn at Nav får de midlene de nå ber om, for å kunne håndtere den situasjonen de står i. I den enigheten vi har i dag, ligger det også inne at utbetalingene på flere ordninger skal skje så raskt Nav får på plass en teknisk løsning. Jeg lurer også på om statsråden kan forsikre Stortinget om at vi vil bli holdt løpende oppdatert og ha en dialog rundt utviklingen av de tekniske løsningene i Nav-systemet i de kommende dagene.

Statsråd Torbjørn Røe Isaksen [11:05:26]: Svaret på det siste er ja, men også da håper jeg det er mulig å gjøre en del av disse tingene på en så effektiv måte som mulig. En del av instrumentene for å holde Stortinget orientert formelt sett gjør kanskje også at det tar noe lang tid. Altså: En uke for å få svar på skriftlige spørsmål i den situasjonen vi er i nå, er en liten evighet.

Svaret på spørsmål nummer én er at det er ingen i Nav som nå er i tvil. Det er ikke budsjettbeskrankninger eller pengespørsmål, man må ikke nå sitte og vurdere:

Kan vi gjøre dette? Vil vi gå tom for penger i august? Det er ikke noe spørsmål nå. Nå jobber hele Nav på høygir for å håndtere en massiv økning i pågangen. De vil måtte håndtere en økning som også varer lenge, for selv når virus- og helsesituasjonen er over, vil sannsynligvis den økonomiske situasjonen vedvare.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [11:06:43]: Alle partiene som har hatt innlegg, har snakket om at en sier takk til dem som står i førstelinja, om det er sjukepleieren, sjåføren, alle som gjør jobben, og det gjelder også alle som står i førstelinja på Nav. Jeg kan egentlig ikke få understreket nok viktigheten av at alle vi som er her, gjør det vi kan for å hjelpe Nav og også Arbeids- og sosialdepartementet i den jobben de nå står i, for vi kommer til å vedta mange ting som selvfølgelig er krevende å gjennomføre på kort tid, og det har vi full forståelse for. Den klare beskjeden fra i hvert fall Senterpartiet til arbeids- og sosialministeren er at hvis det er ting vi kan bidra med, så gjør vi det, for det viktigste er rett og slett at flest mulig folk får ytelsene fortest mulig.

Jeg skjønner på svaret til Røe Isaksen at han tar et lite forbehold om at det ikke er alt som kommer på plass med en gang, men at han forsikrer at alle får pengene etter hvert. Det er klart at en tydelig forsikring om det kan også gi trygghet i kontakten med banker og andre finansinstitusjoner, hvis en vet at en får pengene, så det er viktig at man i Arbeids- og sosialdepartementet og i Nav får understreket det svært tydelig.

Statsråd Torbjørn Røe Isaksen [11:07:52]: Som jeg sa, mener jeg at de to tingene som haster mest nå, er permitteringsregelverket, inkludert delen for arbeidstakere, og inntektssikring til dem som ikke er i fast ansettelse, type selvstendig næringsdrivende og frilansere. Det er viktig, for de aller fleste, nesten alle, har fått inntektene sine bare revet bort. Noen vil kanskje ha muligheter, men det må vi adressere, og der vil det også være sånn at vi kanskje må vurdere noen nødløsninger før et system er på plass. For eksempel må det være aktuelt å vurdere å lempe på kravene for å få sosialhjelp midlertidig, sånn at man f.eks. kan komme uten at man må fylle de vanlige kravene til å realisere alt man har av verdier.

Så vil jeg bare slutte meg til den takken. Vi er i en situasjon nå hvor vi ser mange av de yrkesgruppene som enten kan være usynlige, f.eks. alle dem som holder det rent rundt oss, eller dem som ofte kan få kjeft, f.eks. mange av dem som jobber i Nav – nå ser vi hva systemet er laget av, og hvor ekstremt avgjørende og viktig det er for vår felles trygghet i Norge.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Hadia Tajik (A) [11:09:22]: Korleis ein handterer ei krise i startfasen, er med på å definera heile den seinare handteringa av den krisa. Det er noko av grunnen til at det har vore så viktig for Arbeidarpartiet allereie frå starten av å senda det veldig tydelege signalet om at ingen skal verta overlata til seg sjølv: at fellesskapet skal stilla opp for deg, at helsa di skal verta beskytta, at familien din skal vera trygg, at inntekta di skal vera føreseieleg – og at det skal gjelda òg i ei tid då framtida ikkje er føreseieleg.

Arbeidarpartiet har gjennom dei diskusjonane me har hatt, stått på for rettane til vanlege familiar. Me er takknemlege for at opposisjonen har klart å stå samla i desse vanskelege diskusjonane, og ikkje minst for at det har vore mogleg å få på plass gode og konstruktive samtalor òg med regjeringspartia.

Noko av det som har vore viktig for oss, har vore å gje krisepakken ein sosial profil, og ikkje minst òg å sikra at dei som står i førstelinja for å handtera denne vanskelege smittesituasjonen, får dei midla dei treng for faktisk å gjera det. Det gjeld bl.a. kommunane våre, det gjeld Nav, og det gjeld ikkje minst helsevesenet. Dei har vår fulle støtte og vår fulle takksemd for den jobben dei gjer.

Nokre av dei endringane me har fått til, handlar om vanlege arbeidsfolk. Det handlar om folk som vert permitterte, som no vert sikra full løn under permitteringa i 20 dagar – og at fellesskapet tek mesteparten av rekninga, ikkje enkeltbedriftene – og i tillegg om at lågtlønnte som vert permitterte, får meir pengar i lommeboka ved at dei får ein høgare sats. Det er viktig at me stiller opp for dei som har minst. Dei har òg hatt viktige funksjonar, viktige jobbar, vore med på å halda arbeidslivet vårt i gang, og no er det dei som er blant dei mest utsette.

For dei som er lærlingar og har mista læreplassen sin og i dag er urolege for kva som skjer, har me fått på plass ei inntektssikring som kjem til å vera på nivå med lærlinglønna. Og dei som er heime med ungar og som no er i ferd med å nå grensa for omsorgspengar, vil få ei dobling av perioden for omsorgspengar – altså 20 dagar totalt for kvar forelder.

Det har vore viktig for oss å finna løysingar som òg gjer det mogleg for bedriftene å ha den likviditeten dei treng, for at bedrifter som har ein sunn økonomi, skal klara å overleva denne vanskelege situasjonen. Det inneber bl.a. at me har kutta utgiftene deira på fleire område. Arbeidsgjevarperioden for sjukepengar har vorte kutta, på omsorgspengar har det vorte kutta, og på permitteringar har det vorte kutta. Så vil me òg på vegen vidare jobba for fleire politiske tiltak som sikrar bransjar og bedrifter som i dag er utsette.

Det kjem me til å jobba med på vegen vidare, og me håpar på eit like godt samarbeid mellom partia når òg dei neste tiltaka skal koma på plass. Eg er glad for at

regjeringspartia har bidrege med formuleringar for praktiske løysingar, bl.a. knytte til det som skal gjennomførast i Nav, slik at dei er med på å ta ansvar for at det vert gjennomført.

Mudassar Kapur (H) [11:12:44]: Jeg er veldig glad for at et bredt flertall på Stortinget har blitt enig om del én av den økonomiske krisepakken. Disse strakstiltakene vil bidra til å unngå unødige konkurser og oppsigelser for bedrifter. Vi er akutt rammet av virusutbruddet, og gjennom dette sikrer vi velferden til dem som har blitt hardest rammet av krisen. Men jeg må også si at dette er en startfase, og vi må alle være forberedt på at vi sikkert må samles flere ganger i tiden som kommer, for å komme med våre svar. De nye forslagene vil styrke ordningene for arbeidstakere som blir permittert, selvstendig næringsdrivende, frilansere, lærlinger, lavtlønnte og foreldre med barn. Permitterte sikres nå full lønn til og med dag 20, og det er en rekke andre forslag her som kollegaene fra komiteen allerede har nevnt.

Høyre og regjeringspartiene har hele tiden hatt et mål om å få til en bred enighet, og det har vært et sterkt engasjement i vårt parti for mange av de endringene som vi skal vedta. Vi har fått tilbakemeldinger både fra eget parti, fra næringslivet, fra organisasjonslivet, fra samfunnslivet, fra lokalsamfunn og ikke minst fra partiene på Stortinget.

Jeg håper at vi alle har greid å være konstruktive gjennom denne helgen. Jeg synes det, og jeg vil takke komiteens medlemmer for det samarbeidet vi har hatt så langt. Men det ingen tvil om at det har vært krevende å få på plass løsninger som er praktisk gjennomførbare på kort sikt, og der blir det viktig at man i oppfølgingen lykkes med å få ting på plass raskt.

Situasjonen rundt oss har endret seg time for time gjennom behandlingen av denne pakken. Da vi startet arbeidet på fredag, så verden veldig annerledes ut enn det den gjør i dag, når vi skal vedta deler av den, og resten skal vedtas på torsdag. Så her går det veldig fort, og det er et øyeblikksbilde vi politikere nå skal prøve å fange hver gang vi kommer med pakker og vedtar disse. Jeg er i hvert fall veldig glad for at vi har fått på plass en tverrpolitisk enighet på rekordtid. Det viser norsk politikk på sitt aller fineste.

Så vil jeg bare komme med en enkel saksopplysning. Det kan hende at det i det materialet vi skal vedta etterpå, er noen skrivefeil, eller at det kommer ting som vi melder inn som ikke handler om innhold, men at det kan være noen skrivefeil som bør rettes opp før votering. Jeg vet bl.a. at det i et av forslagene står feil antall dager, men det skal vi komme tilbake til slik at det blir korrekt. De partiene som har jobbet med dette, er innforstått med feilene, og jeg vil komme tilbake til det i så fall.

Men aller sist: Nå håper jeg at vi kan fortsette det gode arbeidet i Stortinget. Takk for det.

Sylvi Listhaug (FrP) [11:16:16]: Vi står oppe i en dramatisk situasjon som endrer seg, ikke dag for dag, men time for time. Det som kanskje startet som en frykt for liv og helse, og som fremdeles er det for veldig mange, har også utviklet seg til å bli en frykt for å miste jobben, bli permittert, oppleve en inntektssvikt som potensielt vil kunne få store innvirkninger på familien. Det handler om bedrifter som tidligere har vært solide, bedriftseiere som nå er redd for at livsverket skal gå tapt, bedrifter som har vært i familiens eie i generasjoner, som nå dag for dag nærmer seg kanten av stupet. Da er det eneste riktige at Stortinget trår til samlet, at vi samler oss om løsninger som både bidrar til bedre ordninger for arbeidstakere, spesielt dem som er lavtlønte, og bidrar til å lette byrdene for bedriftene. Det som er viktig for bedriftene nå, er å ha penger i kassa. Alt vi kan gjøre for å bidra til det, er bra, og dette er bare starten på mange tiltak som vil komme etter hvert som dette rykker fram. Vi har fått til forbedringer i rettighetene til arbeidstakerne, men vi har også bidratt til å lette byrden for arbeidsgiverne.

Så er det sånn at ingen vet hva framtiden nå vil bringe, hva dagene vil gi oss, men det er en ting som er helt sikkert, og det er at vi kommer til å jobbe på spreng også framover for å finne løsninger på det som ligger foran oss. Jeg vil bare takke for det gode samarbeidet vi har hatt. Opposisjonspartiene satte seg tidlig ned for å finne løsninger for å sikre bedre ordninger for lavtlønte, sikre bedre ordninger for bedriftene, sikre bedre likviditet i bedriftene. Etter det har vi også fått på plass et veldig konstruktivt samarbeid med regjeringspartiene, som gjorde at alle til slutt kunne stå samlet om dette. Det er bra.

At Nav kommer til å få utfordringer, er ikke noe å lure på. Vi ser at store bedrifter i Norge, solide bedrifter, varsler tusenvis av permitteringer. Vi vil bare si at vi støtter Nav fullt ut i den jobben som skal gjøres, og er selvfølgelig beredt til å skaffe til veie de økonomiske virkemidlene som er nødvendige for at man skal kunne gjøre jobben, selv om jeg vet at det ikke bare er det som nå er utfordringen.

Til slutt: Jeg håper at regjeringen framover kommer oftere til Stortinget og snakker med oss også før man legger fram disse krisepakken. Jeg tror at i den situasjonen vi er i nå, er vi tjent med å ha et enda tettere samarbeid, sånn at vi sammen kan finne løsninger så raskt som mulig, for hver time og hver dag teller.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [11:19:36]: Jeg vil takke for godt arbeid fra alle partier, både i regjeringa og i finanskomiteen.

Norge er bedre stilt enn andre land, som har en svakere velferdsstat og større avhengighet av privatfinansiert og privatorganisert trygghet. Dette gir oss en trygghet som vi nå er veldig glad for. Det er også stor tillit mellom befolkning og myndighet, og denne tilliten må fremmes i alt vårt arbeid og i alle våre uttalelser.

Det er nå det enkelte land, nasjonalstaten, som tar hovedansvaret for sine innbyggere for å gi folk størst mulig trygghet. I motsetning til finanskrisen i 2008 har vi nå en helsekrise, som i sin tur skaper en umiddelbar økonomisk krise i nærings- og arbeidsliv verden over. Som folkevalgte ledere må vi gi folk større trygghet for begge, både helse og inntekter.

Vårt helsevesen må få all mulig støtte og ressurser til å gi best mulig trygghet for befolkningen. Der vil jeg ta opp et dagsaktuelt poeng: Helsepersonell må gis best mulig trygghet i vern mot å bli smittet på jobb. Derfor må vi på ulike samfunnsområder mobilisere det vi har av verneutstyr til helsearbeidere som ansikt til ansikt møter folk som trenger helsehjelp.

På det økonomiske området er jeg glad for enigheten om bedre økonomisk sikring. Vi står overfor en fordeling av offentlige penger som må være både rettferdig og målrettet. Den må være rettferdig overfor ansatte, sjølstendig næringsdrivende, bedrifter og folk som er avhengige av trygdeytelser. Og vi må, som flere har vært inne på, gjennomgå alle midlertidige ytelser over Nav, så vi sikrer den tryggheten.

Jeg vil understreke det som er sagt om de målrettede virkemidlene knyttet til omsorgspenger, hvor vi får forbedringer både for bedrifter og for foreldre, for sykdom og for karantene, der egenandelen for bedrifter og sjølstendig næringsdrivende reduseres fra 16 til 3 dager, og der det gis utvidet egenmelding på 16 dager. Videre gjelder det permittering, hvor bedriftene får en egenandel på 2 dager, og det gis en dekning på 100 pst. i 20 dager for dem som blir permittert.

Jeg vil til slutt si at vi står overfor en likviditetskrise, og regjeringas forslag om å yte minimum 50 mrd. kr til vanlige bedrifter som ikke finansieres gjennom obligasjonsmarkedet, er svært viktig for at vi kan få en risikoavlastning for private banker, slik at de kan yte den innsatsen som trengs for å sikre likviditet for de mange som nå er i en usikker situasjon.

Kari Elisabeth Kaski (SV) [11:22:54]: Jeg har også lyst til å takke dem som nå står på i førstelinjen for både å bekjempe og å stanse spredningen av koronaviruset i helsevesenet vårt, lastebilsjåførene som frakter matvarer rundt i landet, de som jobber i dagligvarebutikkene, og renholderne. Det er en utrolig viktig innsats alle disse og flere bidrar med nå, i den situasjonen som landet vårt står i.

Jeg har også lyst til å takke de partiene som har vært med i forhandlingene nå i helgen. Jeg er utrolig glad for at vi, opposisjonen og regjeringen, har kommet fram til den enigheten vi har oppnådd nå.

Vi har fra SVs side vært veldig tydelige på, helt siden regjeringen presenterte hovedpunktene i krisepakken i forrige uke, at den måtte bli mer sosial og kraftfull. Vi vet at det er mange, både personer og bedrifter, som nå er usikre på om de får hjulene til å gå rundt, om de får inntekter, og om de kommer til å ha en jobb å gå til framover. Derfor har det vært viktig å sikre at de som mister jobben, blir permittert eller må holde seg hjemme med barna, vet at de har en trygg inntekt, og at bedriftene får økonomisk støtte for å trygge arbeidsplasser.

Når det gjelder permitteringsreglene, tar staten nå, med disse forslagene, en større del av regningen, slik at bedriftene kommer bedre ut av det. 20 dager med full lønn og bedre lønn til de permitterte med lav lønn etter de 20 dagene er utrolig viktige vedtak som vi gjør i dag, for både bedrifter og enkeltpersoner rundt omkring i Norge.

Jeg er glad for at vi sikrer også lærlinger en inntekt, og at selvstendig næringsdrivende og frilansere skal få en inntekt når inntektsgrunnlaget deres nå rives bort.

Vi ber i denne enigheten også om at regjeringen kommer tilbake med forslag til ytterligere kompensasjon til disse gruppene, som kulturarbeidere og frisører, som ikke får jobbet.

De som mottar ytelser fra Nav og har aktivitetskrav, skal nå få beskjed om at aktivitetskravene stilles i bero. De som mottar tidsavgrensede ytelser, som arbeidsavklaringspenger, får forlenget sin periode.

Foreldre som er hjemme med barn, får en inntekt gjennom dobbelt omsorgspengekvote. Ikke minst får bedriftene helt nødvendig økonomisk støtte, både i den enigheten som foreligger her i dag, og i det som vi jobber med fram til torsdag.

Det ble sagt her – og regjeringen har også sagt det tidligere – at vi har tre faser i håndteringen av den økonomiske krisen som Norge står i. Min spådom er at det fort kan bli flere enn det. Derfor har jeg lyst til å slutte meg til det som også representanten Listhaug tok opp her: Et tett samarbeid mellom regjering og storting er nå helt avgjørende. En tett dialog, også i forkant av at regjeringen legger fram proposisjoner – det kommer til å bli flere av dem framover – er viktig, slik at vi kan stå sammen i å håndtere den krisen Norge står i.

Ingvild Kjerkol (A) [11:26:17]: Landet er i en unntakstilstand som følge av viruset covid-19. Det sprer seg raskt i mange land – det sprer seg veldig raskt i vårt land. Alle har vel sendt en hilsen til helsepersonellet vårt, som står i førstelinjen og opplever dette fra time til

time. Vår beste mulighet er å stoppe det ved å holde avstand til hverandre og følge helsemyndighetenes pålegg. Det må være klare og enhetlige råd som ikke gir rom for misforståelse. Presis info er avgjørende i krisetider. I en sann situasjon er vår felles helsetjeneste et solid bolverk sammenlignet med andre land som ikke har tilsvarende dekning. Ingen skal bli stående alene selv om vi nå holder en klar fysisk avstand oss imellom.

Det helsetjenesten vår trenger nå, er tydelig beskjed fra sentrale helsemyndigheter med klare retningslinjer for behandling av pasienter på sykehus og nok utstyr til å behandle, nok testutstyr til raskt å kunne sjekke de mest sårbare og de som etter beste faglige vurdering faktisk skal testes. Vi trenger ekstra ressurser til å drive smittesporing, til å håndtere lokale utbrudd og til å beskytte eldre og multisyke pasienter – og smittevernutstyr til å beskytte helsepersonell, soldatene i frontlinjen i denne stille krigen som nå kjempes. De er vår viktigste og knappeste ressurs. Mange av våre fremste i helsetjenesten går nå på jobb og har lange vakter med en smittetrussel hengende over seg. Det kan ikke fra denne talerstol understrekes nok hvor viktig det er at det gjøres det som kan for at de er beskyttet med tanke på egen helse i de store oppgavene de gjør på vegne av oss alle. Vi forutsetter at regjeringen om nødvendig kommer til Stortinget for å sikre vår felles helsetjeneste full mobilisering i dagene og ukene som kommer.

Så oppfordrer jeg til å ta vare på hverandre og følge myndighetenes råd. Og som veldig mange har sagt allerede: Dette skal vi klare.

Heidi Nordby Lunde (H) [11:28:59]: I går fikk jeg telefon fra sykehjemmet til mormor, som kunne berolige med at alt sto bra til, men fra besøksforbud i forrige uke forbereder de nå pårørende på det verste. Det er ikke sikkert at vi ses igjen. Denne telefonen går nå til tusenvis av pårørende over hele landet, og den er selvfølgelig tung å få.

Men det er også en tung telefon å ta. Land og strand rundt vet leger og sykepleiere hvilke prioriteringer de vil måtte gjøre framover. Noe av det viktigste vi gjør nå, er å sikre og ta vare på dem som står i førstelinjen. Førstelinjen trer fram – fra helsepersonell til renholdere og butikkmedarbeidere, de som kjører trikk og bane, saksbehandlere hos Nav og byråkratene våre som har lagt fram det vi skal vedta her i dag. De fortjener stor takk og støtte i tiden framover. Takk også til partene i arbeidslivet og alle som har gitt innspill i helgen til arbeidet vi skal jobbe med. – Fortsett med det!

Jeg er glad for at regjeringen kom så raskt på banen med endringer av permitteringsregelverk, som sikrer arbeidsplasser gjennom å utsette bl.a. forskuddsskatt, merverdiavgift, arbeidsgiveravgift, slik at faste utgifter,

som det er vanskelig å gjøre noe med, kan betales. Likeledes er jeg veldig glad for at Stortinget har tatt dette arbeidet videre og sørger for inntektssikring for arbeidstakere og frilansere som er berørt.

Bedrifter og arbeidsplasser over hele landet går utfordrende tider i møte. Alt vil ikke være som før når vi kommer på den andre siden. Hovedmålet må være å ta vare på arbeidstakerne på best mulig måte og samtidig lette næringslivets byrder. Det vil kunne komme krav og ønsker vi ikke kan møte, for vi må nok også prioritere her. Det er viktig at de tiltakene som blir satt inn, faktisk avhjelper krisen, ikke fører til nye kriser på kort eller lengre sikt. Det mener jeg regjeringen har gjort gjennom å avpasse tiltak til situasjonen.

Framover nå vil noen miste sine nære og kjære. Noen vil miste sin arbeidsplass. Noen vil miste sitt livsverk og sine investeringer. Selv om regjering og storting stiller opp, er det slik som representanten Slagsvold Vedum sa: For mange vil det bare bli litt mindre verre. Det vil komme tøffere debatter etter dette, og jeg håper Stortingets vilje til å stå sammen også kommer når vi vil måtte prioritere.

Som så mange andre har også jeg et litt anstrengt forhold til begrepet «dugnad». På sitt verste er det å tvinge folk sammen for å løse oppgaver som kanskje kunne ha vært løst på en annen måte. På sitt beste er dugnad å løfte i fellesskap, slik at vi får et bedre utgangspunkt enn da vi startet. Jeg håper at når vi kommer på andre siden, kan vi si at det var det vi gjorde, og så håper jeg at vi kan sette begrepet «dugnad» i karantene.

Rigmor Aasrud (A) [11:32:06]: Når vi nå står overfor en av de største krisene i vårt lands historie, må vi utvise solidaritet. Fellesskapet må gi trygghet til dem som vil slite med å betale regninger og husleie.

Siden krisetiltakene ble innført, har vi fått mange henvendelser fra bekymrede enkeltmennesker og fra fagforeninger, som ser at deres medlemmer står i fare for å miste inntekter de er helt avhengig av.

Situasjonen er kritisk også for dem som er ansatt i deltidsstillinger med lave inntekter. På fredag ble vi kontaktet av Sandefjord Håndball, som risikerer å miste sin største inntektskilde, Fjordcup. Mange unger vil miste sitt aktivitetstilbud i tiden framover når klubben mister inntekter. Men de har også 25 ansatte som jobber deltid og tjener mindre enn 1,5G. Disse vil stå på bar bakke uten noen form for inntektssikringer hvis det ikke skjer endringer i det som regjeringen la fram på fredag.

I andre økonomiske kriser kunne vi tenkt at disse folkene kunne funnet seg en annen inntektskilde, men sånn er det ikke i dag. Krisen vi møter nå, er helt forskjellig fra tidligere økonomiske kriser. Før hadde de som mistet jobben, muligheter til å kunne omskoleres og få

jobb i andre bransjer. Det er ikke mulig nå. Selv i bransjer som ikke er direkte berørt av koronapandemien, permitteres det nå i stor skala.

Reiselivsbransjen og kulturbransjen er begge næringer som er viktige i Distrikts-Norge, og er næringer som rekrutterer mange ungdommer, og som rammes særlig hardt. Luftfarten har store utfordringer, og bransje etter bransje kommer. Når Aker Solutions har kommet med forhåndsvarsel om at de kommer til å permittere flere tusen ansatte, så ser vi at dette ikke bare gjelder de små. Vi får lignende meldinger fra deler av industrien, og i Innlandet hadde vi møte med Fylkesmannen og andre i går, som fortalte at det var mange som var svært urolige.

Krisen vi står overfor, vil ramme vanlige folk hardt. Det er rett og riktig at vi gjør det vi kan for å redde bedrifter og virksomheter. Derfor er forslagene som nå er lagt fram, helt nødvendige. Vi kan ikke la lavtlønte, frilansere og de minste næringsdrivende stå uten noe sikkerhet. Det er sånt vi har fellesskapet for.

Sigbjørn Gjelsvik (Sp) [11:35:06]: Norge står i en stor krise som har rammet hardt, som har rammet fort, som har rammet bredt, og som er raskt økende. Det er, som mange før meg har sagt her i dag, en verdi at vi kan stå sammen tverrpolitisk om viktige tiltak, men ikke minst at vi som samfunn kan stå sammen om tiltak for å forsøke å hjelpe noen av dem som er hardest rammet. Uavhengig av de tiltakene vi fatter her, vil fortsatt veldig mange gå tøffe tider i møte og bli hardt rammet, men vi kan forhåpentligvis bidra til å gjøre hverdagen for både mange arbeidsfolk, mange bedrifter, selvstendig næringsdrivende, frilansere og andre litt mindre krevende enn den ellers hadde vært.

Derfor er det viktig at vi sørger for tiltak som treffer folk, uavhengig av hvordan krisen har rammet dem, uavhengig av hvordan en har valgt å organisere sin virksomhet. Vi skal stille opp for dem som trenger det. Uavhengig av om en blir permittert, om en blir syk, er hjemme med barn, eller blir rammet av krisen på annet vis, skal vi forsøke å bidra.

Det har vært viktig å sørge for bedre ordninger for dem som blir permittert, spesielt de som har lave inntekter fra før, og som vil oppleve et bratt fall i sine inntekter. Det er viktig å stille opp for bedriftene som skal ta vare på inntekter for fellesskapet i framtiden, og det er viktig å stille opp for selvstendig næringsdrivende. Mange av de ordningene som vi har for bedriftene, vil ikke treffe de selvstendig næringsdrivende – de vil bli rammet på en måte. Det at vi nå i hvert fall får en ordning på plass med tilsvarende dekning som en i dag har for sykepengene, for selvstendig næringsdrivende, er viktig. Men selv om en får det på plass, er det mange selvstendig næringsdrivende som har satset livet sitt,

som sitter med personlig ansvar, og som fortsatt vil gå en veldig tøff tid i møte. Derfor er det viktig med ytterligere tiltak, og det er viktig med den avlastningen for bedrifter som vi prøver å bidra til, bl.a. med utsettelse av moms og andre skatter og avgifter.

Det er viktig at vi står sammen om de tiltakene som er kommet i dag, og det er viktig at vi står sammen i de krevende tider som også kommer.

Tore Storehaug (KrF) [11:38:28]: Det er ei unik tid og ein unik situasjon, der ting går veldig fort, og der situasjonen er veldig annleis frå dag til dag og frå time til time. Dei proposisjonane som vi hastebehandlar og prøver å få vedteke i det stortingsmøtet som er no, blei jo utarbeidde i ein situasjon før dei mest drastiske tiltaka blei iverksette på torsdag, og situasjonen utover dagen i dag kjenner vi ikkje.

Det er mykje i denne situasjonen som ikkje er normalt. Det eg er glad for er normalt, er at vi som sit i denne salen, på tvers av partigrenser klarer å snakke i lag når det er utfordrande situasjonar for Noreg, for norske familiar, for norsk økonomi, for norske arbeidstakarar og for norske arbeidsplassar. No får vi vedteke ei pakke som sørgjer for at ein har gode fullmakter til å gå vidare med ulike grep, og som sørgjer for at ein kjem med tiltak som hjelper både på kort sikt og på lang sikt.

På kort sikt blir det større tryggleik for inntekts-sikringa til arbeidstakarar, sjølvstendig næringsdrivande og frilansarar, og på lang sikt har vi kome til einigheit om fleire tiltak der bedriftene kjem til å få styrkt sitt utgangspunkt i dei krevjande tidene ein er inne i no, og som gjer at ein òg vil ha ein jobb å gå til seinare.

Men når det er sagt, er det jo, som fleire har vore inne på, ein situasjon der dette ikkje vil vere nok på noko tidspunkt fordi situasjonen utviklar seg og det vil bli utfordrande framover. Det vil bli utfordrande for arbeidstakarane, for familiare som no er i ein situasjon som eg trur ingen av oss eigentleg har vore i før, og det vil vere utfordrande for dei som står i førstelinja, anten det er helsefagarbeidarane, eller det handlar om dei systema vi har i Nav og andre plassar.

Vi er heldige som bur i eit land som Noreg, som både har midlar gjennom oljefondet vårt, og som er eit land der vi har eit velferdssamfunn basert på gode ordningar. Mykje av dette er òg annleis i den tida vi står i no, og i den tida er eg glad for at vi, gjennom alt som er, klarer å setje oss ned og finne gode løysingar på tvers av partia.

Elin Rodum Agdestein (H) [11:41:15]: Vi er inne i en svært alvorlig situasjon etter at spredningen av koronaviruset har kommet ut av kontroll også i Norge.

Siden krisepakken med strakstiltak ble lagt fram på fredag, har problemene tiltatt i styrke, og alle samfunns-

sektorer er nå berørt. Mens den første fasen rammet enkelt næringer, berøres nå alle bransjer av effekten av epidemien i form av mindre etterspørsel etter varer og tjenester og bortfall av oppdrag.

Det aller viktigste arbeidet er det som nå pågår for å begrense smittespredning og ivareta liv og helse. En stor takk til alle i helsevesenet og i andre kritiske samfunnsfunksjoner som står på – og til dem som ellers sørger for at hjulene holdes i gang!

Situasjonen endrer seg raskt. Mange mennesker er bekymret for egen og familiemedlemmenes helse, for familieøkonomien og for jobben sin. De som har folk i jobb, føler et tyngende ansvar overfor sine ansatte. Vi skal komme oss gjennom dette sammen, men det vil kreve en ekstraordinær innsats av oss alle – en stor samfunnsdugnad.

Regjeringen har forsikret om at de vil gjøre alt som er nødvendig, og bruke de pengene som trengs, for å sikre norsk økonomi, ivareta finansiell stabilitet og begrense risikoen for langvarige negative konsekvenser for verdiskaping og sysselsetting.

Finansmarkedsaktørene i Norge, banker og forsikringsselskaper, viser nå at de tar samfunnsansvar og vil hjelpe folk og bedrifter gjennom krisen. Heldigvis er norsk økonomi robust fra før. Statsfinansene er solide, og norske banker er solide.

Norges Bank var tidlig ute med å sette ned renten med 0,5 prosentenheter. Så kom økte F-lån, som gir økt likviditet til bankene, sånn at de kan låne ut mer. At kapitalbufferkravet er redusert med 1,5 pst., gir bankene en økt utlånskapasitet på anslagsvis 500–600 mrd. kr. Og i går utvidet regjeringen krisetiltakene med en lånepakke på 100 mrd. kr rettet mot bedriftene.

Bankene er et viktig førstelinjeforsvar og har varslet at de vil gå i dialog med sine kunder og tilby avdragsfrihet, midlertidig kreditt og andre måter å komme seg gjennom krisen på. Boliglånsforskriften er heller ikke til hinder for at det kan innvilges avdragsfrihet ved plutselige inntektsbortfall. Tilbakeføring av underskudd mot tidligere betalt selskapsskatt og utsatt betaling av arbeidsgiveravgift, moms og skatt vil også bedre likviditeten for mange bedrifter.

Når det nå er enighet om at permitterte sikres full lønn inntil 6G de første 20 dagene, at ordningen med sykelønn og omsorgspenger forbedres, at arbeidsgiverperioden reduseres, og at lavtlønte og selvstendig næringsdrivende får bedre inntektssikring, er det klart at det betyr veldig mye for folks trygghet.

Dette er en start, og regjeringen har forsikret om at det vil komme flere tiltak framover.

Per-Willy Amundsen (FrP) [11:44:31]: Nå er det alvor, og det er i den situasjonen – når det er alvor, og når

utfordringene står i kø – vi definerer oss selv. Vi definerer oss i dag på en måte som viser Norge på sitt beste: evne og vilje til å samle seg politisk og treffe de tiltakene kongeriket trenger i den situasjonen vi står i nå – en enighet om gode og nødvendige tiltak som avhjelper bedriftene, møter utfordringene for mange usikre arbeidstakere der ute, som tviler på sin egen arbeidssituasjon, og ikke minst for mange selvstendig næringsdrivende, som virkelig har vært i uråd de siste dagene. Tilbakemeldingene jeg har fått fra mange av dem, er at man ser med glede på at det gis en håndsrekning til dem.

Vi står sammen, og vi gjør det på tvers av opposisjon og regjering. Vi skal jobbe mer i dagene og ukene som kommer, for å treffe de riktige tiltakene som løfter nasjonen. Men det vil komme en dag da vi har vært igjennom dette, da vi har vært igjennom disse prøvelsene, hvor vi må se oss tilbake og reflektere. Da håper jeg også at vi kan trekke noen lærdommer.

En lærdom som jeg tror vi må trekke, er at nasjonalstaten er godt i stand til å håndtere kriser mye bedre enn mange alternativer som noen politisk har arbeidet for.

Jeg tror også vi må tillate oss – når vi kommer til det punktet – å tenke igjennom om vi har bygd en god nok beredskap for kongeriket. Det er nok områder hvor det er et forbedringspotensial. Den lærdommen håper jeg vi kan trekke sammen for i fremtiden og gjøre oss enda bedre rustet til å håndtere kriser.

Men i dag skylder vi først og fremst å sende en varm tanke til dem som jobber i helsevesenet, som står på for å holde kritisk infrastruktur og funksjonene i samfunnet i gang. Det er takket være dem at vi er i stand til å håndtere situasjonen, og det er takket være dem at vi skal komme oss igjennom dette.

Freddy André Øvstegård (SV) [11:47:50]: Jeg må slutte meg til den takknemligheten som flere fra denne talerstolen viser alle dem som fortsetter å gå på jobb i helt samfunnskritiske deler av arbeidslivet, velferdsstaten og mer til. Det er de som jobber i butikk, det er selvfølgelig de som står på i helsevesenet hver dag, men jeg vil også legge til: de som nå tar vare på noen av de såreste blant oss, på dem som trenger hjelp, og det er f.eks. de som jobber i barnevernet, som også er blitt definert som samfunnskritisk personell.

Dette er en dramatisk situasjon som rammer hardt, og den rammer særlig noen grupper ekstra hardt. Vi vet at store deler av arbeidslivet vårt i dag er preget av løse tilknytningsformer, av små stillingsbrøker, av selvstendig næringsdrivende og frilansere. Det gjelder både frisører, lyd- og lysteknikere, taxisjåfører, andre kulturarbeidere og arbeidsfolk i hotell og restaurant. Dette er mennesker som står helt uten inntekt, og som heller

ikke har et sosialt sikkerhetsnett å falle tilbake på. Bare i løpet av de siste dagene har jeg selv snakket med mange nok til at det gjør inntrykk, når folk er nødt til å be om hjelp fra familie og sine nærmeste fordi man ikke har inntekter i det hele tatt.

Derfor er jeg veldig glad for – og mange veldig lettet over – de tiltakene som opposisjonen sammen med regjeringspartiene er kommet fram til, som gjør det enklere og gir en sikring for de selvstendig næringsdrivende, for frilansere i kultur og andre deler av arbeidslivet.

Så er det fortsatt sånn at mye gjenstår. Vi må også hindre at det blir unødvendige konkurser f.eks. i kulturlivet – vi må ha noe å leve for når vi er kommet gjennom alt dette. Jeg vil også særlig nevne alle dem som nå har et ekstra stort behov for hjelp fra fellesskapet. Det er mange nå som må bruke mer tid i hjem preget av vold, det er barn som ikke får tilstrekkelig omsorg i hjemmene, som kanskje har fått barnehageplass som tiltak fra barnevernet, som nå må være hjemme. Derfor må en viktig del av neste runde her i Stortinget handle om hvordan vi skal klare å stille opp for de familiene, de barna som nå lever i en ekstra sårbar situasjon. Barnevernet, krisesentrene – det er mange som nå gjør samfunnskritiske oppgaver som vi er nødt til å bidra til, og det kommer i hvert fall SV til å være opptatt av framover.

Ketil Kjenseth (V) [11:51:06]: Jeg vil slutte meg til alle dem som i dag takker hverdags heltene for å gjøre en stor innsats der ute. Vi står i en helt ekstraordinær situasjon.

Jeg vil også benytte anledningen til å takke statsministeren og særlig finansministeren, som ingen har nevnt så langt i dag, og også arbeids- og sosialministeren for å stå fram og lede oss gjennom den krevende tida vi står i nå. Også for dem er det en helt ekstraordinær situasjon.

For oss som sitter her i Stortinget, er det også en oppgave å bidra til at vi prøver å være med på å fordele den kapasiteten som finnes i samfunnet. I helsesektoren står de i en svært krevende situasjon. Det gjør også mange i pleie- og omsorgssektoren i kommunene og i velferdssektoren. Det er der vi nå må rette blikket i første omgang og sørge for at vi har kapasitet til å holde ut.

Så må vi også hjelpe til i en arbeidsdeling. Det har vært mye snakk om Nav i dag, og vi her i Stortinget må være med på å diskutere om det finnes en grense, og et tak, for Nav. Og hvem skal hjelpe til når Nav ikke strekker til? Det er en reell situasjon vi kan stå oppe i. Kommunene er ett av svarene på det, som har kapasitet og fleksibilitet.

I Sel kommune i Innlandet, i min region, er 30 smittet og 1 000 i karantene. I Gudbrandsdalen er de altså preget allerede, med mange rammede. I Østerdalen er

det derimot ingen smittetilfeller i de nordligste kommunene, så det er muligheter for å bruke en kapasitet – i kombinasjon med teknologi – for å avhjelpe og avlaste, å bruke naboer på flere vis.

Bankene sitter også på en nøkkelrolle for oss. Det er i første omgang mye penger som skal forvaltes og formidles, og de lokale sparebankene har kapasitet og rutiner. Men også forsikringsselskapene er aktører som vi må vurdere å gi et større handlingsrom i den situasjonen vi står i. Også de har mulighet til å holde tilbake fakturaer og krav som er på vei ut. Det samme gjelder også i kommunal sektor, hvor det er mange gebyrer som i disse dager diskuteres.

Fra min komiténs side vil jeg også si at olje- og gasssektoren, sammen med reiseliv og marin sektor, står for mye eksportinntekter, og også der skal det skaffes fram en arbeidskapasitet som skal holde tritt med en likviditetsstrøm som vi i staten må ha for å greie denne utfordringen. Det må vi også ha et ekstra blikk på.

Presidenten: Presidenten vil da gi ordet til finanskomitéens leder, representanten Mudassar Kapur, til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Mudassar Kapur (H) [11:54:29]: En kort rettelse til forslag nr. 5: Der hvor det står tallet 3, skal det være tallet 4.

Presidenten: Stortinget tar nå en forhåpentligvis kort pause i debatten for å sikre full forståelse om alle de forslag som er fremmet.

Stortinget tok pause i forhandlingene kl. 11.55.

Stortinget gjenopptok forhandlingene kl. 12.45.

Presidenten: Stortinget fortsetter da debatten i sakene nr. 2 og 3.

Vetle Wang Soleim (H) [12:45:48]: Takk til Stortinget for at man ventet. Vi har forhandlet ganske tett opp mot møtet, og det betyr at det ikke var helt samsvar mellom anmodningsvedtaket som Stortinget er enig om, og det lovvedtaket som lå på bordet. Det går på forslag til lov om endring i permitteringslønnsloven på side 48 i den proposisjonen som ligger utdelt på

plassene. I forslaget til § 3 b om særlige bestemmelser om tiden for lønnsplikt under permittering, er det lagt inn en avgrensning i tid som er til og med 31. oktober. Det er Stortingets ønske at man ikke skal ha en slik datofesting eller datoavgrensning, men at det skal påløpe inntil videre. Derfor er forslaget at man endrer ordlyden til:

«Særlige bestemmelser om tiden for lønnsplikt under permittering i en midlertidig periode» Første ledd vil da bli:

«I en midlertidig periode er arbeidsgiverperiode I to dager.»

Det er hele endringen, og det samsvarer med det som Stortinget har hatt enighet om tidligere i dag.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sakene nr. 2 og 3.

Før vi går til votering, vil presidenten i medhold av § 79 i Stortingets forretningsorden foreslå at Stortingets forretningsorden § 47 tredje ledd – om fristen 10. april for fremleggelse av proposisjoner og meldinger og fremsettelse av representantforslag – fravikes ut denne stortingssesjonen.

– Det anses vedtatt.

Votering

Presidenten: Da er Stortinget klar til å gå til votering.

Presidenten har grunn til å tro at voteringene vil være enstemmige, og at representantene derfor ikke trenger å trykke på voteringsknappene. Man er derfor heller ikke avhengig av å sitte på eget sete, og presidenten ber om at alle setter seg i passende avstand fra hverandre.

Presidenten gjør oppmerksom på at forslagene som er fremmet, tas opp under sak nr. 3.

Votering i sak nr. 2, debattert 16. mars 2020

Endringer i statsbudsjettet 2020 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Arbeids- og sosialdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Finansdepartementet (økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet) (Prop. 52 S (2019–2020), kap. 2541 post 70)

Regjeringen har foreslått for Stortinget å gjøre følgende

vedtak:

I

I statsbudsjettet for 2020 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
2541	70	Dagpenger Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 8 964 800 000 til kr 9 689 800 000	725 000 000

Votering:

Forslaget til vedtak i kap. 2541 post 70 ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 3, debattert mandag 16. mars

Endringer i skatteloven og skattebetalingsloven mv. (økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet) (Prop. 53 LS (2019–2020), unntatt A lov om endringer i skatteloven og lov om endring i skattebetalingsloven samt B)

Presidenten: Under debatten har Jonas Gahr Støre satt fram i alt 14 forslag på vegne av alle partiene.

Presidenten gjør oppmerksom på en inkurie i forslag nr. 5. Der skal det stå 4 og ikke 3 på slutten av første linje, og forslaget vil bli rettet i samsvar med dette.

Under debatten har forslag til endring i permitteringslønnsloven blitt endret. Forslaget er publisert i sappen, gjentatt nå nylig fra siste taler i debatten, og det erstatter forslaget i proposisjonen.

Regjeringen har foreslått for Stortinget å gjøre følgende

vedtak:

A.

L o v

om endring i lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse

I

I lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse skal § 26 nytt sjettede ledd lyde:

Løpende alderspensjon faller likevel ikke bort eller reduseres etter tredje ledd ved beordret tjeneste i forbindelse med covid-19, jf. lov 23. juni 2000 nr. 56 om helse-

messig og sosial beredskap § 1-3 bokstav a til c. Frivillig tjeneste i offentlig helsetjeneste som er nødvendig for å møte et ekstraordinært personellbehov i forbindelse med covid-19, likestilles med beordret tjeneste.

II

1. Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.
2. Lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse § 26 nytt sjettede ledd opphører å gjelde 1. november 2020.

Votering:

Forslaget til lov om endring i lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse ble enstemmig bifalt.

Videre har regjeringen foreslått for Stortinget å gjøre følgende

vedtak:

A.

L o v

om endring i lov 26. juni 1953 nr. 11 om pensjonsordning for apotekvirksomhet mv.

I

I lov 26. juni 1953 nr. 11 om pensjonsordning for apotekvirksomhet mv., skal § 7 nr. 1 første ledd nytt femte og sjettede punktum lyde:

Løpende alderspensjon faller likevel ikke bort eller reduseres ved beordret tjeneste i forbindelse med covid-19, jf. lov 23. juni 2000 nr. 56 om helsemessig og sosial beredskap § 1-3 bokstav a til c. Frivillig tjeneste i offentlig helsetjeneste som er nødvendig for å møte et ekstraordinært personellbehov i forbindelse med covid-19, likestilles med beordret tjeneste.

II

1. Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.
2. Lov 26. juni 1953 nr. 11 om pensjonsordning for apotekvirksomhet mv. § 7 nr. 1 første ledd nytt femte og sjette punktum opphører å gjelde 1. november 2020.

V o t e r i n g :

Forslaget til lov om endring i lov 26. juni 1953 nr. 11 om pensjonsordning for apotekvirksomhet mv. ble enstemmig bifalt.

Videre har regjeringen foreslått for Stortinget å gjøre følgende

v e d t a k :

A .

L o v

om endring i lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere

I

I lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere skal § 11 tredje ledd nytt andre og tredje punktum lyde:

Dette gjelder likevel ikke ved beordret tjeneste i forbindelse med covid-19, jf. lov 23. juni 2000 nr. 56 om helsemessig og sosial beredskap § 1-3 bokstav a til c. Frivillig tjeneste i offentlig helsetjeneste som er nødvendig for å møte et ekstraordinært personellbehov i forbindelse med covid-19, likestilles med beordret tjeneste.

II

1. Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.
2. Lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere § 11 tredje ledd nytt andre og tredje punktum opphører å gjelde 1. november 2020.

V o t e r i n g :

Forslaget til lov om endring i lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere ble enstemmig bifalt.

Videre har regjeringen foreslått for Stortinget å gjøre følgende

v e d t a k :

A .

L o v

om endring i permitteringslønnsloven

I

I lov 6. mai 1988 nr. 22 om lønnsplikt under permittering skal ny § 3 b lyde:

§ 3 b Særlige bestemmelser om tiden for lønnsplikt under permittering i en midlertidig periode

I en midlertidig periode er arbeidsgiverperiode I to dager.

Med virkning for permitteringer som løper i samme periode, kan departementet gi forskrift om forhold som nevnt i § 3 første ledd, og om nødvendig gjøre unntak fra loven.

II

Loven trer i kraft straks.

Departementet kan gi nærmere bestemmelser om at og eventuelt hvordan endringene kan gjøres gjeldende for permitteringer som er iverksatt før ikrafttredelsen, i forskrift.

V o t e r i n g :

Forslaget til lov om endring i permitteringslønnsloven – med den foretatte rettelse – ble enstemmig bifalt.

Videre har regjeringen foreslått for Stortinget å gjøre følgende

v e d t a k :

A .

L o v

om endringer i folketrygdloven

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

I innholdsfortegnelsen i kapittel 25 skal sekstende strekpunkt lyde:

– forskrifter ved allmennfarlig smittsom sykdom står i § 25-16

Gjeldende sekstende strekpunkt blir nytt syttende strekpunkt.

Ny § 25-16 skal lyde:

§ 25-16 Forskrifter ved allmennfarlig smittsom sykdom

Ved utbrudd eller fare for utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom kan Kongen i statsråd gi forskrift om utvidelse av trygdens ansvar for å utbetale ytelser etter folketrygdloven.

- a) *unntak fra krav til legeerklæring,*
- b) *rett til sykepenges etter § 8-4 for personer som har eller kan antas å ha smittsom sykdom, og*
- c) *rett til omsorgspenger, og*
- d) *unntak fra pålagte plikter.*

Forskrift gitt med hjemmel i første eller annet ledd kan gis virkning så lenge utbruddet eller faren for utbrudd er til stede.

II

Loven trer i kraft straks

V o t e r i n g :

Forslaget til lov om endring i folketrygdloven ble enstemmig bifalt.

Videre har regjeringen foreslått for Stortinget å gjøre følgende

v e d t a k :

A .

L o v

om endring i arbeidsmiljøloven

I

I lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. skal ny § 12-16 lyde:

§ 12-16 Forskrifter ved utbrudd eller fare for utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom

Ved utbrudd eller fare for utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom kan departementet gi forskrift om rett til permisjon som avviker fra bestemmelsene i dette kapitlet. Slik forskrift kan gis virkning så lenge utbruddet eller faren for utbrudd er tilstede.

II

Loven trer i kraft straks.

V o t e r i n g :

Forslaget til lov om endring i arbeidsmiljøloven ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteres over lovenes overskrift og lovene i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovenes overskrift og lovene i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtakene vil bli ført opp til andre gangs behandling i et senere møte i Stortinget.

Det voteres over forslagene nr. 1–14, fra samtlige partier.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre full lønn (inntil 6G) i minimum 20 dager fra permittering, derav staten dekker fra dag 3 til 20. Dette er en midlertidig ordning inntil videre. Endringen trer i kraft umiddelbart og utbetalingene skjer så raskt Nav får på plass en teknisk løsning.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen innføre en ordning som sikrer personer en inntekt på minimum 80 % av dagpengegrunnlaget opp til 3G og 62,4 % av dagpengegrunnlaget over 3G og opp til 6G etter dag 20 i permitteringstiden. Dette er en midlertidig ordning inntil videre. Endringen trer i kraft umiddelbart og utbetalingene skjer så raskt NAV får på plass en teknisk løsning.»

Inntektsgrensen for å ha rett på dagpenger reduseres til 0,75 G. Dette er en midlertidig ordning inntil videre. Endringen trer i kraft umiddelbart og utbetalingene skjer så raskt NAV får på plass en teknisk løsning.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber regjeringen innføre en ordning som sikrer lærlinger som mister lærlingplassen i forbindelse med virusutbruddet en inntektssikring på nivå med lærlingelønnen. Dette er en midlertidig ordning inntil videre. Endringen trer i kraft umiddelbart og utbetalingene skjer så raskt Nav får på plass en teknisk løsning.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber regjeringen redusere arbeidsgiverperioden for betaling av sykepenges knyttet til korona-pandemien reduseres til 3 dager. Dette er en midlertidig ordning inntil videre. Endringen trer i kraft umiddelbart og utbetalingene skjer så raskt Nav får på plass en teknisk løsning.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber regjeringen gi selvstendig næringsdrivende og frilansere sykepengen fra dag 4 av fraværet med samme dekningsgrad som etter gjeldende regler. Dette er en midlertidig ordning inntil videre. Endringen trer i kraft umiddelbart og utbetalingene skjer så raskt Nav får på plass en teknisk løsning.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber regjeringen doble ordningen med omsorgspenger. Dette er en midlertidig ordning inntil videre. Endringen trer i kraft umiddelbart og utbetalingene skjer så raskt Nav får på plass en teknisk løsning.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber regjeringen redusere arbeidsgiverperioden for betalingen av omsorgspenger til 3 dager. Dette er en midlertidig ordning inntil videre. Endringen trer i kraft umiddelbart og utbetalingene skjer så raskt Nav får på plass en teknisk løsning.»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber regjeringen innføre en ordning for selvstendig næringsdrivende og frilansere som innebærer utbetaling av omsorgspenger fra og med dag 4, etter samme regler som arbeidstakere og med samme dekningsgrad som for sykepengen for selvstendig næringsdrivende. Dette er en midlertidig ordning inntil videre. Endringen trer i kraft umiddelbart og utbetalingene skjer så raskt Nav får på plass en teknisk løsning.»

Forslag nr. 9 lyder:

«Stortinget ber regjeringen innføre en midlertidig ordning for selvstendig næringsdrivende og frilansere som nå mister hele eller deler av inntektsgrunnlaget sitt som en følge av korona-pandemien. Disse får en kompensasjon der dekningsgraden er om lag 80 % av gjennomsnitt av siste tre års inntekt begrenset oppad til 6G. Kompensasjonen dekkes fra og med 17. dag etter at inntektsbortfallet inntraff. Dette er en midlertidig ordning inntil videre. Endringen trer i kraft umiddelbart og utbetalingene skjer så raskt Nav får på plass en teknisk løsning.»

Forslag nr. 10 lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med forslag til ytterligere kompensasjon for dem som er særskilt hardt rammet av konsekvensene av korona-pandemien.»

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget ber regjeringen: - Utsette innbetaling av merverdiavgift som forfaller 15. april 2020. - Utsette innbetaling av den andre terminen for forskuddsskatt for selskaper som forfaller 15. april 2020. - Redusere lav momssats til 8 prosent. Dette er en midlertidig ordning inntil videre. Endringen trer i kraft fra og med 1. januar 2020.»

Forslag nr. 12 lyder:

«Stortinget vil utover dette be regjeringen: - Ta nødvendige initiativ for å sikre kritisk infrastruktur som luftfart. - Kompensere private flyplasser for bortfall av lufthavnsavgifter. Dette er en midlertidig ordning inntil videre. - Etablere statlige lånegarantier for alle berørte bransjer.»

Forslag nr. 13 lyder:

«Stortinget ber regjeringen stille aktivitetskrav i sosiale ytelser i bero inntil videre.»

Forslag nr. 14 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at tidsavgrensede ytelser, som arbeidsavklaringspenger, får forlenget perioden sin slik at manglende avklaring nå ikke fører til at kvoten på tre år avkortes for motakerne. Dette er en midlertidig ordning inntil videre. Endringen trer i kraft umiddelbart og utbetalingene skjer så raskt Nav får på plass en teknisk løsning.»

Votering:

Forslagene nr. 1–14 fra samtlige partier ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Presidenten vil be om Stortingets samtykke til at administrasjonen får fullmakt til å rette opp eventuelle lovtekniske feil før andre gangs behandling.

Ingen innvendinger er kommet, og det anses vedtatt.

Før møtet heves vil presidenten minne om at neste berammede møte i Stortinget er torsdag 19. mars kl. 10, men at det kan bli aktuelt med flere møtedager denne uken. Presidenten ber derfor representantene være beredt på at det kan bli satt møte i Stortinget på kort varsel. Informasjon vil i så fall bli gitt.

Dermed er dagens kart ferdig behandlet. Forlanger noen ordet før møtet heves? – Møtet er hevet.

